

**Η
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ**

7ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 27 Ιανουαρίου 2020 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Σειραδάκης, Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου - Εισηγήτρια και Χρυσάνθη Ζαράρη, Μέλη.

Για να εξετάσει την, από 16.12.2019, Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1553/17.12.2019 της προσφεύγουσας με την επωνυμία: «... » και τον διακριτικό τίτλο «... Α.Ε» νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «...» (εφεξής αναθέτων φορέας), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την Προδικαστική Προσφυγή η προσφεύγουσα εταιρία επιδιώκει, όπως ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 20435/04.12.2019 Απόφαση της 1353^{ης} συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του αναθέτοντος φορέα - κατ' αποδοχή της, από 25.11.2019, Εισήγησης της Ειδικής Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού και του, από 20.11.2019, Υπηρεσιακού Σημειώματος της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών – η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο της υπ' αριθμ. ... Διακήρυξης για τη σύναψη Συμφωνίας-Πλαίσιο παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Έργων ... στο πεδίο αρμοδιότητας της ..., άνω των ορίων του άρθρου 235 του Ν. 4412/2016, με Ανοικτή Διαδικασία μέσω Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ (CPV ...), εκτιμώμενης αξίας 3.177.448.88€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (Συστημικός αριθμός Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ: ...).

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της ανωτέρω Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ. ... ποσού δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ 15.000€ Παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα εταιρία άσκησε την, από 16.12.2019, Προδικαστική Προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 1553/17.12.2019, με χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Α.Ε.Π.Π, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 Κανονισμού.

3. Επειδή, η ως άνω Προδικαστική Προσφυγή στρέφεται κατά πράξης που εκδόθηκε στο πλαίσιο δημόσιου, ανοικτού, ηλεκτρονικού Διαγωνισμού, εκτιμώμενης αξίας 3.177.448.88€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, ανώτερου του ορίου που θεσπίζεται στο άρθρο 345 του Ν. 4412/2016 για την καθ' ύλη αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π, ενώ επιπλέον θεμελιώνεται και η κατά χρόνο αρμοδιότητά της, όπως απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, τροποποιηθείσας της διάταξης, δυνάμει του άρθρου 43 παρ. 4 του Ν. 4487/2017 (Α' 116), δεδομένου ότι η αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε μετά τις 26.06.2017.

4. Επειδή, εμπρόθεσμα η προσφεύγουσα προσβάλλει την ως άνω πράξη, καθόσον η κατ' αυτής Προδικαστική Προσφυγή έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) Ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι η προσβαλλόμενη Απόφαση αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του Διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ), στις 05.12.2019 και δοθέντος ότι η τελευταία (10η) ημέρα ήταν εξαιρετέα, ασκήθηκε εμπροθέσμως την Δευτέρα 16 Δεκεμβρίου 2019.

5. Επειδή, η προσφεύγουσα, που υπέβαλε τη με αριθμό ... Προσφορά στον εν θέματι Διαγωνισμό και αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος της συγκεκριμένης σύμβασης, θεμελιώνει, μετά την απόρριψη της Προσφοράς της κατά το στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, άμεσο, ενεστώσ και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της εξεταζόμενης Προδικαστικής Προσφυγής. Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, κατά το άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, καθόσον με την προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 20435/04.12.2019 Απόφαση του Δ.Σ. του οικείου αναθέτοντος φορέα, μη νομίμως αποφασίσθηκε (μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης), όπως απορριφθεί η Προσφορά της, λόγω υποβολής ψευδούς ή άλλως ανακριβούς δήλωσης όσον αφορά στην παραβίαση των κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεων της και όπως ματαιωθεί, σύμφωνα με το άρθρο 317 του Ν. 4412/2016, η επίμαχη διαδικασία, ελλείψει άλλων έγκυρων προσφορών, αφού η δική της Προσφορά ήταν και η μοναδική εναπομείνουσα Προσφορά στην εν λόγω διαδικασία.

Α) Όπως ειδικότερα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα (βλ. σελ. 6-7 της Προσφυγής) για την δικαιολογητική βάση αποκλεισμού της από τη συνέχεια της διαδικασίας (υποβολή ψευδών ή άλλως, ανακριβών δηλώσεων): *«... Η εταιρεία μας κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς είχε προβεί σε ρύθμιση παλαιότερων (όχι των τρεχουσών) ασφαλιστικών εισφορών αυτής και δεν υφίσταντο ανεξόφλητες τρέχουσες, κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς στον εν λόγω διαγωνισμό, ασφαλιστικές εισφορές, όπως αποδεικνύεται από την προσκομισθείσα από 11.10.2018 βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας. Κατά τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ομοίως, δεν υφίσταντο ανεξόφλητες τρέχουσες, κατά τον χρόνο εκείνο, ασφαλιστικές εισφορές, όπως αποδεικνύεται από την από 03.09.2019 βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας και η υφιστάμενη τότε ρύθμιση αφορούσε οφειλές παλαιότερων ασφαλιστικών εισφορών.*

Σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 2 ν. 4412/2016 «Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή των φόρων ή εισφορών κοινωνικής

ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με τις διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και, β. μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης... Η παρούσα παράγραφος παύει να εφαρμόζεται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους».

Συνεπώς, δεν συνέτρεχε, κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς και των δικαιολογητικών κατακύρωσης, και δεν συντρέχει ούτε σήμερα, ο περιγραφόμενος λόγος αποκλεισμού στο άρθρο 73 παρ. 2 του ν. 4412/2016. Επισημαίνεται, ότι ήδη σε χρόνο προηγούμενο της κοινοποίησης της προσβαλλόμενης απόφασης, η εταιρεία μας είχε ήδη προβεί σε εξόφληση των ασφαλιστικών εισφορών αυτής και δεν υφίσταται καμία οφειλή ασφαλιστικής εισφοράς (Σχετικό 1).

Η ... παρά το γεγονός ότι δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού της εταιρείας μας, κατά το άρθρο 73 παρ. 2, αποφάσισε, όλως εσφαλμένως, την απόρριψη της προσφοράς της εταιρείας μας, επικαλούμενων, από αυτή, υποτιθέμενων δήθεν «ψευδών ή άλλως ανακριβών δηλώσεων» εντοπιζόμενων στην μη αναφορά της ρύθμισης παλαιότερων ασφαλιστικών εισφορών (όχι τρεχουσών) κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς και των δικαιολογητικών κατακύρωσης (βλ. σελ. 6 σημείο Γ της από 25.11.2019 εισήγησης της επιτροπής διαγωνισμού και την τελευταία σελίδα - δεν φέρει αρίθμηση - του από 20.11.2019 σημειώματος της διεύθυνσης νομικών υπηρεσιών).».

Στη συνέχεια η προσφεύγουσα προβαίνει στην ερμηνεία του άρθρου 103 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, αναφέροντας χαρακτηριστικά τα εξής: «...Κατά την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αντικείμενο της απόδειξης, κατά το άρθρο 103 παρ. 3 ν. 4412/2016, είναι τα δηλωθέντα κατά το άρθρο 79 του ν. 4412/2016 στο ΕΕΕΣ (κατά το γράμμα της διάταξης), μεταξύ των οποίων

και δήλωση μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατά το άρθρο 73 παρ. 2 ν. 4412/2016. Η ακριβής διατύπωση του άρθρου 79 παρ. 1 στ. α έχει ως έξης: «Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75)... επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μια από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν...». Το δε σχετικό άρθρο 3.2. της διακήρυξης και τα ειδικώς αναφερόμενα υπό στοιχεία i, ii, iii, αποτελούν πιστή αντιγραφή και μεταφορά των παρ. 3, 4, και 5 του άρθρου 103 ν. 4412/2016 και ενδεχόμενη ψευδής ή ανακριβής δήλωση στο ΕΕΕΣ αφορά τους λόγους αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 και τα κριτήρια επιλογής των άρθρων 75, 76 και 77 του ν. 4412/2016.

Εν προκειμένω, από τα προσκομιζόμενα από την εταιρεία μας έγγραφα αποδεικνύεται ότι δεν υφίστατο ο λόγος αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 2 κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς και του ΕΕΕΣ και των δικαιολογητικών κατακύρωσης, όπως απαιτείται κατά τα άρθρο 79 παρ. 1 στ. α και 103 παρ. 3. Συνεπώς, η δήλωση της εταιρείας μας στο ΕΕΕΣ ήταν ορθή [...] Συνεπώς, ορθώς η εταιρεία μας δήλωσε ότι δεν έχει παραβιάσει τις υποχρεώσεις της αναφορικά με την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών [...].».

Επίσης, προς αντίκρουση των επιχειρημάτων του αναθέτοντος φορέα, που ερείδονται στην κρατούσα νομολογία των δικαστηρίων και της Αρχής - όπως αυτή αναφέρεται στην συμπροσβαλλόμενη, από 20.11.2019, Γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών (βλ. σκέψη 34 της παρούσας), η οποία έγινε εν τέλει δεκτή από το Διοικητικό Συμβούλιο - η προσφεύγουσα υποστηρίζει τα εξής: «Από τις επικαλούμενες, ως δήθεν σχετικές, αποφάσεις, μόνο οι αποφάσεις υπ' αριθμούς 1151/2018 της ΑΕΠΠ, η ΣΥΜ 7/13-12-2018 της ΕΑΑΔΗΣΥ και η 117/2019 του ΣτΕ είναι σχετικές, οι οποίες αφορούν την ίδια μία περίπτωση, μια πραγματική διαφορά, τα ίδια πραγματικά περιστατικά, την ίδια

διαγωνιστική διαδικασία και αποτελούν επανάληψη των ίδιων ισχυρισμών και θέσεων. Ωστόσο, τα κριθέντα με την υπ' αριθμ 117/2019 απόφαση του ΣΤΕ, πραγματικά περιστατικά διαφέρουν ουσιωδώς συγκριτικά με την υπό κρίση περίπτωση και οι εν συνεχεία εκτεθέντες νομικοί ισχυρισμοί δεν αποτέλεσαν αντικείμενο εξέτασης της ως άνω απόφασης [...]».

Β) Περαιτέρω, η προσφεύγουσα, αναφέρεται στο περιεχόμενο της διάταξης του άρθρου 73 παρ. 2 τελευταίο εδάφιο του Ν. 4412/2016 (άρση αποκλεισμού), επισημαίνοντας (βλ. σελ. 10 της Προσφυγής) ότι: «Κατά τη ρητή γραμματική ερμηνεία της ως άνω εθνικής διάταξης και της αντίστοιχης διάταξης της οδηγίας, θεσπίζονται δύο (2) ισοδύναμα, χωρίς οποιαδήποτε διάκριση, μέσα άρσης του λόγου αποκλεισμού λόγω μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων καταβολής ασφαλιστικών εισφορών.

Η προσβαλλόμενη απόφαση της ... δομείται επί της εσφαλμένης και όλως αυθαίρετης, αντίθετης με την ρητή διατύπωση του άρθρου 73 παρ. 2 υποπαρ. 3 ν. 4412/2016 και του άρθρου 57 παρ. 2 υποπαρ. 3 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, εκτίμησης ότι η υπαγωγή σε δεσμευτικό διακανονισμό καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, δήθεν δεν αποτελεί ισοδύναμο με την καταβολή των ασφαλιστικών υποχρεώσεων μέσο άρσης του σχετικού λόγου αποκλεισμού. Κατά την εσφαλμένη άποψη της ... ο δεσμευτικός διακανονισμός δήθεν υπολείπεται, ως μέσο άρσης του σχετικού λόγου αποκλεισμού, της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων ασφαλιστικών εισφορών, τελώντας δήθεν υπό την «αίρεση» της ολοκλήρωσης του διακανονισμού.

Η ερμηνεία αυτή είναι αντίθετη με την ρητή γραμματική διατύπωση της διάταξης του άρθρου 73 παρ. 2 υποπαρ. 3 ν. 4412/2016 και της υπερνομοθετικής ισχύος ενωσιακής διάταξης του άρθρου 57 παρ. 2 υποπαρ. 3 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Σε κανένα σημείο της οδηγίας δεν προβλέπεται ότι ο δεσμευτικός διακανονισμός καταβολής τελεί υπό «αίρεση» ως μέσο εκπλήρωσης των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Αντιθέτως, ο νόμος 4412/2016 και η οδηγία 2014/24/ΕΕ ρητώς εξισώνουν την δεσμευτική ρύθμιση καταβολής των ασφαλιστικών οφειλών με την καταβολή αυτών, ως μέσο εκπλήρωσης των ασφαλιστικών υποχρεώσεων.

Συγκεκριμένα, το άρθρο 57 παρ. 2 υποπαρ. 3 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ προβλέπει ότι: «Η παρούσα παράγραφος παύει να εφαρμόζεται, όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους». Η ενωσιακή διάταξη δεν προβλέπει την ολοκλήρωση του διακανονισμού για την άρση του λόγου αποκλεισμού.

Αντίστοιχα η διάταξη του άρθρου 73 παρ. 2 υποπαρ. 3 ν. 4412/2016 προβλέπει ότι: «Η παρούσα παράγραφος παύει να εφαρμόζεται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους». Ομοίως, η εθνική διάταξη δεν προβλέπει την ολοκλήρωση του διακανονισμού για την άρση του λόγου αποκλεισμού [...].».

Για το ίδιο ως άνω ζήτημα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει (βλ. σελ. 11 της Προσφυγής) ότι: Η διάταξη του άρθρου 73 παρ. 6 ν. 4412/2016, την οποία επικαλείται η ..., έχει γενική εφαρμογή για κάθε διαγωνιζόμενο οικονομικό φορέα και στερείται ειδικότερης εφαρμογής στις περιπτώσεις οικονομικού φορέα, ο οποίος έχει συμμετάσχει σε διαδικασία διαγωνισμού, έχων διακανονίσει δεσμευτικώς την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Πράγματι, διαγωνιζόμενος, ο οποίος δεν οφείλει ασφαλιστικές εισφορές κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, δεν αποκλείεται να οφείλει ασφαλιστικές εισφορές την αμέσως επόμενη ημέρα της υποβολής προσφοράς. Περαιτέρω, η ως άνω διάταξη έχει εφαρμογή αναφορικά με κάθε λόγο αποκλεισμού περιγραφόμενο στις παραγράφους 1, 2 και 4 του άρθρου 73 ν. 4412/2016. Η ύπαρξη δεσμευτικού διακανονισμού καταβολής των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης οικονομικού φορέα, δεν συνεπάγεται από καμία διάταξη του νόμου ή της οδηγίας, ειδικότερη μεταχείριση και ειδικότερο έλεγχο αυτού από την αναθέτουσα αρχή.

Προς επίρρωση των ισχυρισμών της, ότι η δήλωση στο Ε.Ε.Ε.Σ περί μη παραβίασης των υποχρεώσεων καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, αφορά αποκλειστικά τις τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές, η προσφεύγουσα υποστηρίζει (βλ. σελ. 12 και επόμ. της Προσφυγής) τα κάτωθι: «*Η δήλωση στο ΕΕΕΣ περί μη ύπαρξης παραβίασης των υποχρεώσεων καταβολής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, αφορά αποκλειστικά τις τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές, όπως αποδεικνύεται από α. τους κανόνες πληρωμής των ασφαλιστικών εισφορών, β. την δομή του αντίστοιχου πεδίου του ΕΕΕΣ, γ. τη βεβαίωση που γίνεται δεκτή προς απόδειξη της πλήρωσης της σχετικής προϋπόθεσης, δ. τα δικαιώματα τρίτων διαγωνιζόμενων που θα συνεπάγονταν η εσφαλμένη αναγνώριση ότι το σχετικό πεδίο αφορά το σύνολο των παρελθόντων οφειλών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης [...] Σύμφωνα με την σχετική ασφαλιστική νομοθεσία, στην περίπτωση που οικονομικός φορέας, έχων παλαιότερες οφειλές, μη εξοφλημένες ή μη ρυθμισμένες, προβεί σε οποιαδήποτε καταβολή, αυτή θα καταλογιστεί στην παλαιότερη των οφειλών. Επομένως, δεν είναι δυνατόν να ισχυριστεί οικονομικός φορέας ότι δεν έχει παραβιάσει τις τρέχουσες οφειλές ασφαλιστικών εισφορών και ταυτόχρονα να βρίσκεται σε κατάσταση παραβίασης παλαιότερων οφειλών ασφαλιστικών εισφορών. Κατά λογική ακολουθία, στις περιπτώσεις που οικονομικός φορέας δεν έχει παραβιάσει τις υποχρεώσεις του αναφορικά με τις τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές, δηλαδή έχει εξοφλήσει ή ρυθμίσει δεσμευτικώς αυτές, τότε το ίδιο ισχύει και για τις παλαιότερες οφειλές ασφαλιστικών εισφορών.*

β. Το ΕΕΕΣ στο σχετικό ερώτημα διαθέτει μόνο ένα (1) πεδίο συμπλήρωσης για ένα και μόνο ποσό. Συνεπώς, δύναται να συμπληρωθεί μόνο ένα ποσό ληξιπρόθεσμων οφειλών, το οποίο ενδεχομένως έχει εξοφληθεί ή έχει τεθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό. Εάν ήθελε γίνει δεκτό ότι πρέπει να γίνεται αναφορά σε όλες τις παλαιότερες περιπτώσεις οφειλών ασφαλιστικών εισφορών, οι οποίες είχαν καταστεί ληξιπρόθεσμες και ακολούθως εξοφλήθηκαν ή τέθηκαν σε δεσμευτική ρύθμιση, θα έπρεπε η κάθε μία περίπτωση να δηλώνεται χωριστά στο ΕΕΕΣ [...] Επομένως, εάν ήθελε γίνει δεκτή η εσφαλμένη θέση ότι η ερώτηση στο ΕΕΕΣ αφορά τόσο τις τρέχουσες, όσο και τις παλαιότερες οφειλές

εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, ακόμα και στην περίπτωση που οικονομικός φορέας έχει στο παρελθόν αθετήσει τις οφειλές εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και ακολούθως εξόφλησε αυτές, θα έπρεπε το ΕΕΕΣ να διαθέτει την δυνατότητα πρόσθεσης επιπλέον πεδίων. Ωστόσο, δεν υφίσταται η δυνατότητα προσθήκης περισσότερων πεδίων καταγραφής οφειλόμενων ποσών και μέσων άρσης του λόγου αποκλεισμού από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς.

Κατά την κοινή πείρα και λογική, ειδικά στους σε λειτουργία επί πολλά έτη οικονομικούς φορείς, υφίστανται περισσότερες της μίας αθετήσεις αναφορικά με τις υποχρεώσεις κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίες μπορεί να είναι αποτέλεσμα και μιας απλής καθυστέρησης λόγω σφάλματος ή άλλης εκ παραδρομής λογιστικής εγγραφής. Εάν ήθελε γίνει δεκτή η εσφαλμένη θέση περί υποχρέωσης καταγραφής του συνόλου των αθετήσεων που ενδεχομένως υπήρξαν και στο παρελθόν και δεν αφορούν τις τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές, τότε οι εκάστοτε οικονομικοί φορείς θα πρέπει να προβαίνουν σε καταγραφή του συνόλου των αθετήσεων αυτών, των σχετικών ποσών και των μέσων άρσης του λόγου αποκλεισμού που χρησιμοποιήθηκαν, από το χρόνο σύστασής τους έως τον χρόνο συμμετοχής στην εκάστοτε διαγωνιστική διαδικασία.

Εν όψει των ανωτέρω, η προσφεύγουσα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι: α) η αναλυτική καταγραφή κάθε παρελθούσης περίπτωσης αθέτησης ασφαλιστικών εισφορών, πέραν του ότι δεν υπάγεται στους σκοπούς του ενωσιακού και του εθνικού νομοθέτη, δεν συνάδει ούτε με τον ειδικότερο σκοπό του Ε.Ε.Ε.Σ, που αποτελεί μέσο απλοποίησης της συμμετοχής των οικονομικών φορέων στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και β) κατά τη ρητή διάταξη του άρθρου 79 παρ. 1 στοιχείο α) του Ν. 4412/2016, το Ε.Ε.Ε.Σ υποβάλλεται από τους υποψηφίους προς επιβεβαίωση, μεταξύ των άλλων, ότι ο οικονομικός φορέας «δεν βρίσκεται» - κατά τη στιγμή της δήλωσης - σε μια από τις καταστάσεις που συνιστούν λόγο αποκλεισμού του και όχι προς τον σκοπό της παράθεσης των παρελθόντων και ήδη «θεραπευθέντων» παραβιάσεων των ασφαλιστικών του υποχρεώσεων.

Μάλιστα, κατά την προσφεύγουσα, η ζητούμενη (ως αποδεικτικό μέσο), Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας του Ε.Φ.Κ.Α δεν περιλαμβάνει/παραθέτει το σύνολο των παρελθόντων ασφαλιστικών εισφορών, οι οποίες εκπληρώθηκαν, δεδομένου ότι οι πληροφορίες αυτές δεν λαμβάνονται υπόψη από τις αναθέτουσες αρχές, προκειμένου να κρίνουν εάν ένας διαγωνιζόμενος είναι φερέγγυος ή όχι. Όπως, μάλιστα, χαρακτηριστικά αναφέρει για το εν λόγω ζήτημα (βλ. σελ. 15 της Προσφυγής): *«Στην απίθανη περίπτωση αποδοχής της θέσης, ότι πρέπει να καταγράφεται το σύνολο των παραβιάσεων υποχρεώσεων εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, θα είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση του δικαιώματος ελέγχου του συνόλου του ασφαλιστικού ιστορικού κάθε διαγωνιζόμενου από τους ανταγωνιστές του [...] Προφανώς, η ανωτέρω κατάσταση δεν υπάγεται στον σκοπό του ενωσιακού και εθνικού νομοθέτη [...]*».

Προς περαιτέρω επίρρωση του ισχυρισμού της, ότι η επίμαχη δήλωση στο Ε.Ε.Ε.Σ αφορά μόνο στις τρέχουσες οφειλές του οικονομικού φορέα, η προσφεύγουσα παραπέμπει στη λεκτική διατύπωση του άρθρου 57 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (στην αγγλική γλώσσα), όπου ορίζεται ότι: *«2. An economic operator shall be excluded from participating in a procurement procedure where the contracting authority is aware that the economic operator is in breach of its obligations relating to the payment of taxes or social security contributions...»* (*«Ένας οικονομικός φορέας θα αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, εφόσον η αναθέτουσα αρχή γνωρίζει ότι ο οικονομικός φορέας παραβιάζει τις υποχρεώσεις του αναφορικά με την πληρωμή των φόρων και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης»*).

Κατά την άποψη δε της προσφεύγουσας: *«Η χρήση του ενεστώτα χρόνου «is» στο αγγλικό κείμενο της οδηγίας, αποδεικνύει ότι κρίσιμο στοιχείο κατά την συμμετοχή στην διαδικασία του διαγωνισμού είναι η τρέχουσα κατάσταση κατά τον χρόνο εκείνο. Όπως είναι γνωστό, η απόδοση της οδηγίας στην αγγλική γλώσσα έχει βαρύνουσα σημασία για την ερμηνεία των ενωσιακών νομοθετικών κειμένων [...]*».

Η ανωτέρω ερμηνευτική προσέγγιση, ακολουθείται - κατά την άποψη της προσφεύγουσας - και από την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ, αφού στην υπ' αριθμ. 23

Κατευθυντήρια Οδηγία της: «[...] πραγματοποιήθηκε διόρθωση αναφορικά με τον χρόνο του χρησιμοποιούμενου ρήματος για το λόγο αποκλεισμού που αναφέρεται στην ικανότητα προσκόμισης των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο άρθρο 79. Στην αρχική διατύπωση στο ΕΕΕΣ χρησιμοποιούνταν παρελθοντικός χρόνος και η ΕΑΑΔΗΣΥ προέβη σε διόρθωση αυτού στον ενεστώτα χρόνο (νέα διατύπωση: «είναι σε θέση να υποβάλλει»), αποτυπώνοντας ότι κρίσιμη είναι η τρέχουσα κατάσταση και ικανότητα του οικονομικού φορέα και όχι οι αντίστοιχες παρελθούσες καταστάσεις [...]».

Γ) Εν κατακλείδι, η προσφεύγουσα καταλήγει στα κάτωθι συμπεράσματα :

1) «Κατά συνέπεια, ακόμα και αν δηλώνονταν ο δεσμευτικός διακανονισμός, λόγω της ειδικής ρύθμισης του άρθρου 73 παρ. 2 υποπαρ. 3 ν. 4412/2016, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού της εταιρείας μας, ούτε υφίστατο διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να κρίνει επί αυτού [...] Ομοίως, δεδομένου ότι ακόμα και αν είχε δηλωθεί ο δεσμευτικός διακανονισμός, δεν θα συνεπάγονταν τον αποκλεισμό της εταιρείας μας, εφαρμοζόμενου του άρθρου 73 παρ. 2 υποπαρ. 3, η μη δήλωση αυτού στο ΕΕΕΣ (μη εξεταζόμενης στο σημείο αυτό της αιτίας μη δήλωσης της σχετικής ρύθμισης) δεν συνιστά ψευδή δήλωση, αλλά αντιθέτως, μη σημαντική, επουσιώδη πληροφορία. Εφόσον δεν θεωρείται ως ψευδής η δήλωση, δεν συντρέχει ο λόγος αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 4 στοιχ. ζ. [...]» (βλ. σελ. 18 της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής),

2) «Σε κάθε περίπτωση, ακόμα και αν ήθελε υποτεθεί ότι υφίστατο υποχρέωση αναγραφής των παλαιότερων υπαχθέντων σε δεσμευτικό διακανονισμό οφειλών ασφαλιστικών εισφορών, δεν προβλέπεται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ, στον ν. 4412/2016 και στην διακήρυξη, η ποινή αποκλεισμού λόγω μη αναφοράς των εν λόγω ποσών και συνεπώς, δεν είναι επιτρεπτός ο αποκλεισμός της εταιρείας μας [...] ο αποκλεισμός της εταιρείας μας λόγω μη αναφοράς στοιχείου (το οποίο ακόμα και αν γίνει δεκτό ότι έπρεπε να υποβληθεί από την εταιρεία μας) δεν έχει απαιτηθεί υποχρεωτικώς επί ποινή αποκλεισμού, αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα υπαχθέντα σε δεσμευτικό διακανονισμό ποσά είναι δυνατόν να διαπιστωθούν ευχερώς (ΔΕΕ, C-336/12

σκ. 39 - 40, C-213/07 σκ. 48 και 61, C-376/08 σκ. 33, C-425/14 σκ. 29)[...]

(βλ. σελ. 19 της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής),

3) «[...] η μη αναφορά του δεσμευτικού διακανονισμού συνιστά επουσιώδη πλημμέλεια, δυνάμενη να αρθεί κατά το άρθρο 102 ν. 4412/2016, δια συμπλήρωσης ή διευκρίνισης, διότι δεν επιφέρει μεταβολή στην ήδη πληρωθείσα προϋπόθεση της οδηγίας, του νόμου και της διακήρυξης, της μη συνδρομής του λόγου αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 2 υποπαρ. 3. Πολλώ δε μάλλον, αφού ήδη η ... έχει στη διάθεσή της το σύνολο των απαιτούμενων πληροφοριών, χωρίς να απαιτείται χρήση του άρθρου 102 ν. 4412/2016, λόγω της προσκόμισης των σχετικών βεβαιώσεων ασφαλιστικών εισφορών [...]» (βλ. σελ. 20-21 της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής),

4) «Μη παραβίαση ίου άρθρου 104 παρ. 2 ν. 4412/2016. Από τον χρόνο υποβολής της προσφοράς και συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ έως τον χρόνο υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, η εταιρεία μας πληρούσε τους όρους της διακήρυξης και δεν υπήρχε παραβίαση αναφορικά με την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, λόγω της ύπαρξης δεσμευτικής ρύθμισης καταβολής των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, όπως αποδεικνύεται από τα προσκομισθείσες βεβαιώσεις ασφαλιστικής ενημερότητας [...]» (βλ. σελ. 20-21 της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής).

6. Επειδή, στις διατάξεις του άρθρου 73 «Λόγοι αποκλεισμού» (άρθρο 57 παράγραφοι 1 έως 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι:

«2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή:

α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την

καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Η παρούσα παράγραφος παύει να εφαρμόζεται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους. γ) [...]

3. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προβλέπει στα έγγραφα της σύμβασης παρέκκλιση:

α) από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 κατ' εξαίρεση, για επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, όπως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος ή/και

β) από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό που προβλέπεται στην παρ. 2, όταν ο αποκλεισμός θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεών του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αίτησης συμμετοχής ή σε ανοικτές διαδικασίες της προθεσμίας υποβολής προσφοράς.

4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις:

α) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18,

β) εάν ο οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης [...], γ) [...], δ) [...], ε) [...], στ) [...], ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την

παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79, η) εάν ο οικονομικός φορέας επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση, θ) Εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του. 5. [...]

6. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι αυτός βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2».

7. Επειδή, στο άρθρο 79 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης» του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν [...] Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση,

εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά.[...]

8. Επειδή στις διατάξεις του άρθρου 80 «Αποδεικτικά μέσα» του Ν. 4412/2016, ως ίσχυε κατά τον χρόνο δημοσίευσης της επίμαχης Διακήρυξης (20.09.2018), ορίζεται ότι:

«1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α΄, ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76.

2. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ως επαρκή απόδειξη του ότι ο οικονομικός φορέας δεν εμπíπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 73: α) [...] β) για τις παραγράφους 2 και 4 περίπτωση β΄ του άρθρου 73, πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, γ) για την περίπτωση γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 73, πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα [...]

Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου το έγγραφο ή το πιστοποιητικό αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 2 και στην περίπτωση β΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 73, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα

πιστοποιητικά της παρούσας παρ. ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 2 και στην περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73. Οι επίσημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis) του άρθρου 81. [...]».

9. Επειδή, στο άρθρο 103 «Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών» του Ν. 4412/2016, ως ίσχυε [βλ. άρθρο 107 του Ν. 4497/2017 (ΦΕΚ Α 171/13.11.2017)], κατά τον χρόνο δημοσίευσης της επίμαχης Διακήρυξης (20.09.2018), μη εφαρμοζομένων, εν προκειμένω, των σχετικών διατάξεων του άρθρου 43 του Ν. 4605/2019, για τον οποίο ορίσθηκε η 1η Απριλίου 2019, ως χρόνος έναρξης ισχύος του, ορίζεται ότι: ««Πέραν των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 79 και στο άρθρο 93, ισχύουν και τα ακόλουθα:

1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας, που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ούτε μεγαλύτερη των είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης.

2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, παρέχεται προθεσμία στον προσωρινό ανάδοχο να τα προσκομίσει ή να τα συμπληρώσει εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν. Η αναθέτουσα αρχή

μπορεί να παρατείνει την ως άνω προθεσμία, εφόσον αιτιολογείται αυτό επαρκώς και κατ' ανώτατο όριο για δεκαπέντε (15) επιπλέον ημέρες.

3. Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 είναι ψευδή ή ανακριβή, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης. όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται».

10. Επειδή, στο άρθρο 104 «Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής Οψιγενείς μεταβολές» παρ. 1 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι «1. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105. 2. Αν επέλθουν μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες οι προσφέροντες/υποψήφιοι είχαν δηλώσει ότι πληρούν, σύμφωνα με το άρθρο 79, οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση ο προσφέρων/υποψήφιος μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης, οι προσφέροντες/υποψήφιοι οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί την αναθέτουσα αρχή σχετικά και το αργότερο μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών του άρθρου 80. 3. Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για οψιγενείς μεταβολές κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου που επήλθαν στο πρόσωπο του προσωρινού αναδόχου, δεν καταπίπτει υπέρ της

αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με τις παραγράφους 4, 5 και 6 του άρθρου 72, και εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις των παραγράφων αυτών. Σε αντίθετη περίπτωση, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του προσωρινού αναδόχου, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 7».

11. Επειδή, στο άρθρο 253 «Αρχές που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων (άρθρο 36 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) παρ. 1 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτοντες φορείς αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της προστασίας του ανταγωνισμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης και λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. 2. Κατά την εκτέλεση των συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Β΄ του παρόντος βιβλίου [...]».

12. Επειδή, στο άρθρο 281 «Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης» του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Οι όροι που περιέχονται στα έγγραφα της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή

άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 293 και της περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης του άρθρου 291 περιέχουν ιδίως ι) τις απαιτούμενες εγγυήσεις, τον τύπο, τα ποσοστά, το νόμισμα, το χρόνο υποβολής των εγγυήσεων, καθώς και άλλες εξασφαλίσεις, εάν ζητούνται [...] ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...].».

13. Επειδή στο άρθρο 305 «Χρήση των λόγων αποκλεισμού και των κριτηρίων επιλογής που προβλέπονται στο Βιβλίο Ι (άρθρο 80 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)» του Ν. 4412/2016 ορίζεται: «1. Οι αντικειμενικοί κανόνες, οι λόγοι αποκλεισμού και τα κριτήρια για την επιλογή των οικονομικών φορέων που υποβάλλουν αίτηση προεπιλογής σε ένα σύστημα προεπιλογής, καθώς και οι αντικειμενικοί κανόνες, οι λόγοι αποκλεισμού και τα κριτήρια για την επιλογή των υποψηφίων και των προσφερόντων σε ανοικτή διαδικασία, σε κλειστή διαδικασία, σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικό διάλογο, σε σύμπραξη καινοτομίας, σε συνοπτικό διαγωνισμό ή σε απευθείας ανάθεση, μπορούν να περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που παρατίθενται στο άρθρο 73, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτό. Όταν ένας αναθέτων φορέας είναι αναθέτουσα αρχή, οι εν λόγω κανόνες περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που απαριθμούνται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 73, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο [...].».

14. Επειδή, στο άρθρο 315 («Ειδικό κανόνες διεξαγωγής διαδικασίας») του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Η διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης σύμβασης (διαδικασία υποβολής, αποσφράγισης, αξιολόγησης προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, επιλογής συμμετεχόντων, υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης και σύμβασης, καθορισμού προθεσμιών ολοκλήρωσης του συνόλου ή των επιμέρους διαδικασιών) πραγματοποιείται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 92 έως 100, 103 και 104, αναλόγως εφαρμοζόμενα».

15. Επειδή, στο άρθρο 317 («Ματαίωση διαδικασίας») του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Ο αναθέτων φορέας με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης: α) εφόσον η διαδικασία απέβη άγονη είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών ή αιτήσεων ή αποκλεισμού όλων των προσφερόντων ή συμμετεχόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Βιβλίου και τα έγγραφα της σύμβασης ή β) στην περίπτωση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 316.

2. Ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης μπορεί να λάβει χώρα με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση του αναθέτοντος φορέα, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης, β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου δεν ενδιαφέρει πλέον τον αναθέτοντα φορέα ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο, γ) αν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) αν η προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 97, στ) για τους αναθέτοντες φορείς που είναι αναθέτουσες αρχές, για άλλους λόγους δημοσίου συμφέροντος.

[...] 4. Όταν συντρέχουν οι λόγοι για τη ματαίωση της διαδικασίας που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, ο αναθέτων φορέας ακυρώνει τη διαδικασία σύναψης σύμβασης για ολόκληρο το αντικείμενο της σύμβασης ή, εφόσον οι λόγοι αυτοί συνδέονται με τμήμα της σύμβασης, για το εν λόγω τμήμα, εφόσον επιτρέπεται η κατάθεση τέτοιων προσφορών. 5. Ο αναθέτων φορέας διατηρεί, επίσης, το δικαίωμα, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, να αποφασίσει, παράλληλα με την ακύρωση ή τη ματαίωση της διαδικασίας σύναψης και την επανάληψη οποιασδήποτε φάσης της διαδικασίας σύναψης, με τροποποίηση ή μη των όρων της ή να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, εφόσον στην τελευταία αυτή περίπτωση πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις των άρθρων 266 και 269.».

16. Επειδή, στο Προοίμιο του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, άμεσης εφαρμογής για τα κράτη μέλη της Ε.Ε (Επίσημη Εφημ. ΕΕ L3/16 της 6-1-2016), ορίζεται ότι: «(1) [...] Κατά συνέπεια, το τυποποιημένο έντυπο για το ΕΕΕΠ θα πρέπει να καταρτιστεί κατά τρόπο, ώστε να παρακαμφθεί η ανάγκη προσκόμισης σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τα κριτήρια αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής [...] (3) Για την αποφυγή του διοικητικού φόρτου για τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς και τις πιθανές αντιφατικές ενδείξεις στα διάφορα έγγραφα της προμήθειας, οι πληροφορίες τις οποίες οι οικονομικοί φορείς πρέπει να παρέχουν στο ΕΕΕΠ θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς εκ των προτέρων στην προκήρυξη διαγωνισμού ή με αναφορές σε άλλα μέρη των εγγράφων της προμήθειας, τις οποίες οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να εξετάζουν προσεκτικά, ενόψει της συμμετοχής τους και ενδεχομένης υποβολής προσφορών. (4) Το ΕΕΕΠ αναμένεται επίσης να συμβάλει σε περαιτέρω απλοποίηση, τόσο για τους οικονομικούς φορείς όσο και για τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς, με την αντικατάσταση των πολλών και διαφόρων εθνικών υπεύθυνων δηλώσεων από ένα τυποποιημένο έντυπο, που θα καθιερωθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο.[...].».

17. Επειδή, περαιτέρω, στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 («Οδηγίες») του ως άνω Κανονισμού αναφέρεται ότι: «Το ΕΕΕΠ είναι υπεύθυνη δήλωση από τους οικονομικούς φορείς, ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 59 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, πρόκειται για μια τυπική δήλωση του οικονομικού φορέα ότι δεν βρίσκεται σε μια από τις καταστάσεις λόγω της οποίας οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, ότι πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής [...] Στόχος του είναι να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος που απορρέει από την απαίτηση προσκόμισης σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τα κριτήρια

αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής [...] Κατά την προετοιμασία των εγγράφων της προμήθειας για μια δεδομένη διαδικασία προμήθειας, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να δηλώνουν στην προκήρυξη διαγωνισμού, στα έγγραφα της προμήθειας που αναφέρονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στις προσκλήσεις επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος ποιες πληροφορίες θα ζητηθούν από τους οικονομικούς φορείς [...] Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας μπορεί να ζητεί από κάθε προσφέροντα, ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλει όλα ή ορισμένα από τα απαιτούμενα πιστοποιητικά και δικαιολογητικά, όποτε αυτό είναι απαραίτητο για να διασφαλιστεί η ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας [...]».

18. Επειδή, στο Προοίμιο της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ορίζεται ότι: «(85) Είναι σημαντικό οι αποφάσεις που λαμβάνουν οι αναθέτουσες αρχές να βασίζονται σε πρόσφατη πληροφόρηση, ιδίως σε ό,τι αφορά τους λόγους αποκλεισμού, δεδομένου ότι σημαντικές αλλαγές μπορούν να επέλθουν με αρκετά ταχύ ρυθμό, για παράδειγμα, σε περίπτωση οικονομικών δυσκολιών οι οποίες καθιστούν ακατάλληλο τον οικονομικό φορέα ή, αντίστροφα, επειδή αποπληρώθηκε εν τω μεταξύ εκκρεμές χρέος που αφορούσε εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Είναι επομένως προτιμητέο να επαληθεύουν οι αναθέτουσες αρχές, όπου αυτό είναι δυνατόν, την πληροφόρηση αυτή χρησιμοποιώντας τις σχετικές βάσεις δεδομένων, οι οποίες ενδείκνυται να είναι εθνικές, κατά την έννοια ότι πρέπει να τις διαχειρίζονται δημόσιες αρχές. Στην παρούσα φάση εξέλιξης, ενδέχεται να υπάρχουν ακόμη περιπτώσεις όπου η ανωτέρω επαλήθευση δεν είναι προς το παρόν δυνατή για τεχνικούς λόγους. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει μέτρα προώθησης, τα οποία μπορούν να διευκολύνουν την ευχερή ηλεκτρονική πρόσβαση σε ενημερωμένη πληροφόρηση, όπως την ενίσχυση των εργαλείων που προσφέρουν πρόσβαση σε εικονικούς φακέλους επιχειρήσεων ή μέσα διευκόλυνσης της διαλειτουργικότητας μεταξύ βάσεων δεδομένων ή άλλα συνοδευτικά μέτρα».

19. Επειδή, στο άρθρο 1.5. («Προθεσμία παραλαβής προσφορών και διενέργεια διαγωνισμού») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 10), ορίζεται ότι: «Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών είναι η 26/10/2018 και ώρα 12:00. Ως ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού νοείται η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών. Η διαδικασία θα διενεργηθεί με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.), μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ως άνω συστήματος, την 01/11/2018, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12:00.»

20. Επειδή, στο άρθρο 2.2.3. («Λόγοι αποκλεισμού») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 15-16), ορίζεται ότι: «Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης συμφωνίας-πλαίσιο (διαγωνισμό) προσφέρων οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους: [...]

2.2.3.2. α) Όταν ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία β) ή/και όταν ο αναθέτων φορέας μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. γ) [...]

Δεν αποκλείεται ο προσφέρων οικονομικός φορέας, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους».

21. Επειδή, στην παρ. 2.2.9.1. («Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών») του άρθρου 2.2.9. («Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 22), ορίζεται ότι: «Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος.[...]».

22. Επειδή, στο άρθρο 2.2.9.2. («Αποδεικτικά μέσα») παρ. Β.1. της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 23-24), ορίζεται ότι: «Α. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρούσας και κατά τη σύναψη της συμφωνίας-πλαίσιο στις περιπτώσεις του άρθρου 316 παρ. 3 περ. γ του ν. 4412/2016. [...]

Β.1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 ο προσωρινός ανάδοχος προσκομίζει αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά: [...]

β) για τις παραγράφους 2.2.3.2 και 2.2.3.4 περίπτωση β' πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου το έγγραφο ή το πιστοποιητικό αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 και στην περίπτωση β' της παραγράφου 2.2.3.4, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί

να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 και στην περίπτωση β' της παραγράφου 2.2.3.4. [...].».

23. Επειδή στο άρθρο 3.2 («Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 35-36), ορίζεται ότι: «Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η ... αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση μέσω του συστήματος στον προσφέροντα/ες, ο οποίος/οι πρόκειται να συμμετέχει/ουν στη συμφωνία-πλαίσιο («προσωρινό ανάδοχο»), και τον/τους καλεί να υποβάλει/ουν εντός προθεσμίας, είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής ειδοποίησης σε αυτόν/ους, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 -2.2.8 αυτής. Τα εν λόγω δικαιολογητικά, υποβάλλονται από τον προσφέροντα, ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος, σε μορφή αρχείων pdf και προσκομίζονται κατά περίπτωση από αυτόν εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής τους. Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ψηφιακή υπογραφή. Με την παραλαβή των ως άνω δικαιολογητικών, το σύστημα εκδίδει επιβεβαίωση της παραλαβής τους και αποστέλλει

ενημερωτικό ηλεκτρονικό μήνυμα σ' αυτόν στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση.

Αν μετά την ηλεκτρονική αποσφράγιση και κατά τον έλεγχο των ως άνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι δεν έχουν προσκομισθεί ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, παρέχεται προθεσμία στον/στους προσφέροντα/ντες να τα προσκομίσει/ουν ή να τα συμπληρώσει/ουν εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση σχετικής έγγραφης, μέσω του Συστήματος, ειδοποίησής του/τους. Ο αναθέτων φορέας μπορεί αιτιολογημένα να παρατείνει την ως άνω προθεσμία κατ' ανώτατο όριο για δεκαπέντε (15) επιπλέον ημέρες.

Όσοι υπέβαλαν παραδεκτές προσφορές λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν. Ο/οι προσφέρων/οντες ("προσωρινός/οί ανάδοχος/οί") κηρύσσεται/ονται έκπτωτος/οι, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας, εάν: i) κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης είναι ψευδή ή ανακριβή, ή ii) δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών ή iii) από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, σύμφωνα με τα άρθρα 2.2.3 (λόγοι αποκλεισμού) και 2.2.4 έως 2.2.8 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής) της παρούσας. Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης του αναθέτοντος φορέα για μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης ότι πληροί, οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ του αναθέτοντος φορέα η εγγύηση συμμετοχής του. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υποβάλλει αληθή ή ακριβή δήλωση ή δεν προσκομίσει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή δεν αποδείξει ότι πληροί τα

κριτήρια ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4-2.2.8. της παρούσας διακήρυξης, η διαδικασία ματαιώνεται.

Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από την Επιτροπή του Διαγωνισμού και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο του αναθέτοντος φορέα για τη λήψη απόφασης, είτε για την κατακύρωση της συμφωνίας-πλαίσιο, είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας, είτε για την κήρυξη του/των προσωρινού/ών αναδόχου/ων ως εκπτώτου/ων. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών και της εισήγησης της Επιτροπής επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης».

24. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει τον Διαγωνισμό και δεσμεύει, τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΣΤΕ 3703/2010, ΣΤΕ 53/2011, ΕΣ Πράξεις Τμήματος VI 78/2007, 19/2005, 31/2003 κλπ), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (ΣΤΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους, καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής, αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.10.2001, Υπόθεση C-19/00 Siac Construction Ltd, σκέψεις 34 και 44· ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54).

25. Επειδή, την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων διέπει η αρχή του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού, ο οποίος και μόνον αυτός, διασφαλίζει την προστασία των συμφερόντων της αναθέτουσας αρχής, επιτρέποντας τη προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και έργων με τους βέλτιστους ποιοτικά και

Αριθμός απόφασης: 192/2020

οικονομικά όρους. Η εν λόγω θεμελιώδης αρχή ισχύει, τόσο στο επίπεδο της αναθέτουσας αρχής, όσο και μεταξύ των συμμετεχόντων (σε δημόσιο διαγωνισμό) οικονομικών φορέων (ΔΕΕ, Αποφάσεις της 27.11.2001, Υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Impresa Lombardini SPA και Mantovani, σκέψη 76 • ΔΕΕ Απόφαση της 14.02.2008, Υπόθεση C-450/06, Varec SA κατά État belge, σκέψη 35 • ΔΕΕ Απόφαση της 21.02.2008, Υπόθεση C-412/04, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 2 • ΔΕΕ Απόφαση της 19.05.2009, Υπόθεση C-538/07 Assitur Srl, σκέψεις 25 και 26 • ΔΕΕ, Απόφαση της 19.04.2012, Υπόθεση C-549/10, Αριθμός απόφασης: 1384/2019 14 Tomra Systems ASA, Tomra Europe AS κλπ κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκέψεις 17 και επόμε.).

26. Επειδή, η αρχή της διαφάνειας, προϋποθέτει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως, πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού ή στη Συγγραφή Υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός έλεγχος του εάν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.06.2002, Υπόθεση C-92/00, Stadt Wien, σκέψη 45• ΔΕΕ, Απόφαση της 12.12.2002, Υπόθεση C-470/99, Universale-Bau, σκέψη 91• ΔΕΕ, Απόφαση της 29.04.2005, Υπόθεση C-496/1999, CAS Succhi di Frutta SpA, σκέψη 111 κλπ).

27. Επειδή, η αρχή της αναλογικότητας, αποτελεί γενική αρχή του ενωσιακού δικαίου, σύμφωνα με την οποία, κάθε επιλεγόμενο μέτρο πρέπει να είναι συγχρόνως αναγκαίο και πρόσφορο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού (βλ. σχετικώς, ΔΕΕ, Απόφαση της 22.10.2015, Υπόθεση C-425/14, Impresa Edilux Srl, σκέψη 29, ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C-213/07, Μηχανική Α.Ε, σκέψη 49, ΔΕΕ, Απόφαση της 23.12.2009, Υπόθεση C-376/08, Serrantoni και Consorzio stabile edili, σκέψη 33, ΔΕΕ, Απόφαση της

19.05.2009, Υπόθεση C-538/07, Assitur, σκέψεις 21 και 23, ΔΕΕ, Απόφαση της 14.12.2004, Υπόθεση C-210/03, Swedish Match, σκέψη 47, ΔΕΕ Απόφαση της 11.07.2002, Υπόθεση C-210/00, Käserei Champignon Hofmeister, σκέψη 59 κλπ). Επίσης, μια άλλη πτυχή της αρχής της αναλογικότητας, αλλά και της αρχής της ίσης μεταχείρισης, αποτελεί και η υποχρέωση αιτιολόγησης των δυσμενών αποφάσεων των αναθετουσών αρχών στο πλαίσιο διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, η οποία απορρέει και από τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου των κρατών-μελών και συνδέεται άμεσα και με την αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας .

28. Επειδή, οι προσφέροντες πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχειρίσεως, τόσο κατά τον χρόνο που ετοιμάζουν τις προσφορές τους, όσο και κατά τον χρόνο που αυτές αποτιμώνται από την αναθέτουσα αρχή (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54 • ΔΕΕ, Απόφαση της 18.11.1999, Υπόθεση C-275/98, Unitron Scandinavia A/S, σκέψη 31• ΔΕΕ, Απόφαση της 7.12.2000, Υπόθεση C-324/98, Telaustria Verlags GmbH, σκέψη 61 • ΔΕΕ, Αποφάσεις της 27.11.2001, Υποθέσεις C-285/99 και C286/99, Impresa Lombardini SpA, σκέψη 37 • ΔΕΕ, Απόφαση της 19.06.2003, Υπόθεση C-315/01, GAT, σκέψη 73 • ΔΕΕ, Απόφαση της 18.06.2002, Υπόθεση C-92/00, Stadt Wien, σκέψη 45 • ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C213/07, Μηχανική, σκέψη 45 • ΔΕΕ, Απόφαση της 12.03.2015, C-538/13, eVigilo, σκέψη 33 • ΔΕΕ, Απόφαση της 06.11.2014, Υπόθεση C 42/13, Cartiera dell' Adda, σκέψη 44 • ΔΕΕ Απόφαση της 24.05.2016, Υπόθεση C-396/14, MT Højgaard A/S, Züblin A/S, σκέψη 37 κλπ).

29. Επειδή, ο όλος μηχανισμός υποβολής και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, δηλαδή της διαφανούς και αυστηρής διαδικασίας του Διαγωνισμού, κατά την οποία η νομιμότητα συμμετοχής προϋποθέτει την εκπλήρωση τυπικών προϋποθέσεων (βλ. Ελ. Συν. VI Τμήμα, Αποφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005,

Ζ΄ Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009, Δημήτριος Ι. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β΄ έκδοση, Σάκκουλας, 2017, σελ. 195-197).

30. Επειδή, σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν την διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, κατά το πνεύμα, τόσο της ενωσιακής, όσο και της εθνικής νομοθεσίας, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει τα αξιούμενα από τη Διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία (πρβλ. ΣΤΕ 5022/2012), προκειμένου να συμμετάσχει νομίμως στον Διαγωνισμό. Η παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των Αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (Ολομ. ΣΤΕ 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες Προσφορές τους (ΕλΣυν 1949/2009 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 115/2008 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 10/2008 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 22/2005 Τμήμα VI). Ομοίως, η υποχρέωση διαφάνειας έχει, μεταξύ άλλων, ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 16.04.2015, Υπόθεση C278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 25 και ΔΕΕ, Απόφαση της 29.03.2012, Υπόθεση C-599/10, SAG ELV Slovenko a.s. κλπ, σκέψη 25 και περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους, στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 16.04.2015, Υπόθεση C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 27).

31. Επειδή, δέσμια αρμοδιότητα υπάρχει όταν το διοικητικό όργανο, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τους κανόνες δικαίου πραγματικές ή νομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει διοικητική πράξη που περιέχει ορισμένη ατομική ρύθμιση, την οποία προκαθορίζουν οι κανόνες αυτοί (βλ. Επαμεινώνδα Π.

Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 15η έκδ., αριθμ. 148, σελ. 138). Στην περίπτωση της δέσμιας αρμοδιότητας, ο κανόνας δικαίου υποδεικνύει στη Διοίκηση κατά τρόπο επιτακτικό τη συμπεριφορά που πρέπει να υιοθετήσει και δεν της αφήνει περιθώρια εκτίμησης (βλ. ΣτΕ 286/2012) περιέχοντας πλήρες και λεπτομερές πραγματικό και τις σαφείς και συγκεκριμένες έννομες συνέπειες που αυτό επιφέρει (βλ. ΣτΕ 4720/2012). Επομένως, δεν χωρεί εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας και της χρηστής διοίκησης όπου η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εφαρμόσει συγκεκριμένη διάταξη και κατά τον νόμο και την Διακήρυξη ενεργεί κατά δεσμία αρμοδιότητα (πρβλ. ΔΕφΑθ 2098/2013, ΣτΕ 2067/2004, 13/2003, 1072/2003).

32. Επειδή, μια Προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, Αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10^{ης} Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς ή την υποβολή μη νομίμως υποβληθέντος εγγράφου (βλ. σχετικές Αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36). Επομένως, κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει όσον αφορά τη δυνατότητα να ζητήσει από τους υποψήφιους να διευκρινίσουν την προσφορά τους, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να μεταχειριστεί τους υποψήφιους με ισότιμο και ειλικρινή τρόπο, έτσι ώστε μια αίτηση διευκρίνισης να μη δύναται, κατά το πέρασ της διαδικασίας επιλογής των προσφορών και λαμβανομένου υπόψη του

αποτελέσματός της, να έχει περιαγάγει αδικαιολόγητα σε ευμενή ή δυσμενή θέση τον υποψήφιο ή τους υποψήφιους που αποτέλεσαν το αντικείμενο της αίτησης αυτής (βλ. Αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 41, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 37). Ωστόσο, μια αίτηση διευκρίνισης δεν μπορεί να θεραπεύσει την παράλειψη προσκόμισης εγγράφων ή παροχής πληροφοριών των οποίων η κοινοποίηση ήταν απαραίτητη βάσει των εγγράφων της οικείας σύμβασης, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ελέγχει αυστηρώς αν τηρήθηκαν τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (βλ., συναφώς, Απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 40).

33. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, ο διαγωνισμός διεξάγεται κατ' αρχήν με το νομικό καθεστώς του χρόνου δημοσίευσής της οικείας Διακηρύξεως (πρβ. Ε.Α. 800/2008, 1435/2007, 167/2006, 231, 288/2003 κ.ά.). Κατά τον χρόνο δε αυτόν κρίνεται και η νομιμότητα της Διακηρύξεως (βλ. σχετικά περί της νομιμότητας των ενεργειών της Διοίκησης ΣΕ 790/1986, 807, 2868/1987, 5755/1996, 825/2010 αλλά και Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 1ος τόμος, 15η έκδοση, σελ. 76-77).

34. Επειδή, στην συμπροσβαλλόμενη, από 20.11.2019, Γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών της ... Α.Ε, η εν λόγω Διεύθυνση, με παραπομπή στα άρθρα 73 παρ. 2, 103, 315 και 317 του Ν. 4412/2016, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι: *«... η υπαγωγή σε δεσμευτικό διακανονισμό δεν ισοδυναμεί με τήρηση - καταβολή των φορολογικών και κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεων ενός οικονομικού φορέα, αλλά σε κάθε περίπτωση οδηγεί, εφόσον είναι ενεργή, σε άρση του σχετικού λόγου αποκλεισμού. Η μη ταύτιση μεταξύ εξόφλησης-καταβολής των φορολογικών ή κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεων ενός οικονομικού φορέα και ρύθμισης αυτών είναι εύλογη, καθώς στην δεύτερη περίπτωση, η καταβολή των φόρων ή εισφορών τελεί υπό την*

αίρεση ότι όντως θα τηρηθεί προσηκόντως το χρονοδιάγραμμα μέχρι τέλους. Για τον λόγο αυτόν άλλωστε, η παράγραφος 6 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας (άρα και κατά την εκτέλεση) μπορεί να τεθεί ζήτημα αποκλεισμού ενός οικονομικού φορέα, εφόσον ο τελευταίος βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων του σε μια από τις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2. Ο λόγος αποκλεισμού συνεπώς αναβιώνει, παρά την καταρχήν άρση του, σε περίπτωση που η ανωτέρω ρύθμιση παύσει να υφίσταται, λόγω μη καταβολών. Ο νομοθέτης δηλαδή, θέλοντας να προωθήσει τον ανταγωνισμό (βλ. άρθρο 253 ν. 4412/2016) επιτρέπει τη συμμετοχή οικονομικών φορέων, που έχουν παραβιάσει τις φορολογικές και κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις τους, μόνο όμως στην περίπτωση που οι οφειλές αυτές έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση και η ρύθμιση αυτή είναι ενεργή. Τονίζεται δε ότι κάθε οικονομικός φορέας σε περίπτωση ρύθμισης έχει το βάρος και την υποχρέωση να την δηλώσει/γνωστοποιήσει, ώστε να αρθεί καταρχήν ο αποκλεισμός.

Στο στάδιο υποβολής της προσφοράς, η τήρηση των σχετικών υποχρεώσεων ή η παραβίαση αυτών, αλλά και η ρύθμιση των οφειλών, δηλώνονται ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ μέσω της συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ/ΕΕΕΠ από τον κάθε ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα [...] Για τον λόγο αυτόν, οι συνέπειες από την ψευδή ή ανακριβή συμπλήρωση του ΕΕΕΣ/ΕΕΕΠ είναι σοβαρές για τον εκάστοτε οικονομικό φορέα που προβαίνει σε παράτυπη συμπλήρωσή του, μιας και βάσει της παρ. 3 του άρθρου 103 ν. 4412/2016 δημιουργείται δέσμια αρμοδιότητα στον αναθέτοντα φορέα να απορρίψει την προσφορά του και να προβεί σε κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής του (εφόσον βέβαια έχει προσκομισθεί και υπό την επιφύλαξη των προβλέψεων του άρθρου 104 του ίδιου νόμου). Σημειώνεται ότι η δέσμια αρμοδιότητα απορρέει από το γράμμα της διάταξης αυτής, μιας και δεν τίθεται ζήτημα ευχέρειας ως προς την επιβολή των ανωτέρω συνεπειών. Η παραπάνω ερμηνεία έχει γίνει δεκτή από πληθώρα Αποφάσεων Αρχών και Δικαστηρίων. Χαρακτηριστικά αναφέρονται οι 589/2018, 1151/2018 844/2019 και 981 αποφάσεις Α.Ε.Π.Π και η ΣΥΜ/7-13-12-2018 Απόφαση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. [...]

Επισημαίνουμε καταρχάς ότι με τις υπ' αριθμ. 40, 117 και 237/2019 Αποφάσεις Ε.Α ΣτΕ γίνεται δεκτό πως ανεξαρτήτως της ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, κάθε οικονομικός φορέας υποχρεούται, όπως δηλώσει την πραγματική κατάσταση, όπως έχει, αν υφίσταται, δηλαδή, ρύθμιση οφειλών ή όχι [...].».

• Περαιτέρω, στην συμπροσβαλλόμενη, από 25.11.2019, Εισήγηση της Ειδικής Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι: «[...] Η Ειδική Επιτροπή Διενέργειας του διαγωνισμού κάλεσε τον οικονομικό φορέα «... ΑΕ» να υποβάλει τα κατά νόμο δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου. Η πρόσκληση κοινοποιήθηκε στον προσωρινό ανάδοχο μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 26-08-2019 (Συνημμένο 11). Ο οικονομικός φορέας «... ΑΕ», υπέβαλε εμπρόθεσμα (14-09-2019) τα σχετικά δικαιολογητικά. Η αποσφράγιση του φακέλου δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου έγινε στις 27-09-2019 και ώρα 10:00, μετά από σχετική ενημέρωση, μέσω της πλατφόρμας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, από την Επιτροπή (Συνημμένο 12).

Από την αξιολόγηση των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου της εταιρείας «... ΑΕ» προέκυψε ότι, ενώ η προσωρινή ανάδοχος (25-10-2018) είχε δηλώσει ΡΗΤΑ στο ΕΕΕΠ (Συνημμένο 13) ότι δεν είχε παραβιάσει τις κοινωνικοασφαλιστικές της υποχρεώσεις, προκύπτει εν τέλει από την υπ' αριθμ. πρωτ. .../11-10-2018 προσκομισθείσα Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας του ΕΦΚΑ (Συνημμένο 14), με ισχύ μέχρι τις 09-11-2018 (δηλαδή καλύπτουσα τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της προσωρινής αναδόχου), πως η εταιρεία «...-...» «έχει ρυθμίσει την οφειλή του/της προς το Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. σε δόσεις με την υπ' αριθμ. 21549/18-04-2018 Απόφαση του ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ (Κ.Ε.Α.Ο.) [...], σύμφωνα με τις διατάξεις Ν. 4152/13 ΠΑΡ. ΙΑ.ΙΑ1 ΠΑΓΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗ».

Επειδή, από την υπ' αριθμ. πρωτ. .../03-09-2019 Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας του ΕΦΚΑ (Συνημμένο 15), με ισχύ μέχρι τις 02-10-2019 (δηλαδή καλύπτουσα τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης), προκύπτει πως η εταιρεία «... ...» «έχει ρυθμίσει την οφειλή του/της προς το Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. σε δόσεις με την υπ' αριθμ. .../13-03-2019 Απόφαση του

ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ (Κ.Ε.Α.Ο.) [...], σύμφωνα με τις διατάξεις Ν. 4152/13 ΠΑΡ. ΙΑ.ΙΑ1 ΠΑΓΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗ», χωρίς, ωστόσο, μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης της για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης να έχει υπάρξει σχετική ειδοποίηση/ενημέρωση από αυτήν προς την ... περί της ύπαρξης κοινωνικοασφαλιστικών οφειλών και ρύθμισης αυτών σε διάστημα μετά την υποβολή της προσφοράς της.

Γ. Ανάλυση και αιτιολόγηση των προτεινόμενων ενεργειών: Με βάση τα ανωτέρω και προς επιβεβαίωση/ έλεγχο της νομικής διάστασης του ζητήματος, η Ειδική Επιτροπή Διαγωνισμού με το υπ. αριθ. 179/29-10-2019 έθεσε σχετικό ερώτημα/αίτημα γνωμοδότησης στη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών της ... (Συνημμένο 16) το οποίο και απαντήθηκε με το υπ' αριθ. 105669/ 20-11-2019 έγγραφο (Συνημμένο 17).

Κατόπιν αυτών, για την προσφορά της «προσωρινής αναδόχου» εταιρείας «... - ...» συντρέχει λόγος απόρριψης, λόγω ψευδών ή άλλως ανακριβών δηλώσεων της ως προς τη μη παραβίαση εκ μέρους της των κοινωνικοασφαλιστικών της υποχρεώσεων (μη δήλωση της ύπαρξης ρύθμισης οφειλών) τόσο κατά το στάδιο υποβολής των προσφορών (συμπλήρωση του ΕΕΕΠ), κατά παράβαση του άρθρου 3.2. της διακήρυξης και της παρ. 3 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, όσο και κατά το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατά παράβαση του άρθρου 104 του ν. 4412/2016 (σε συστηματική ερμηνεία με την παρ. 3 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016).

Ταυτόχρονα και ελλείπει άλλων έγκυρων προσφορών και βάσει του άρθρου 317 του ν. 4412/2016 συντρέχει περίπτωση ματαίωσης της διαδικασίας του διαγωνισμού για την Σύναψη Συμφωνίας Πλαισίου παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Έργων ... στο πεδίο αρμοδιότητας της ... (...).

Δ. Ανάλυση κινδύνων και μέτρα αντιμετώπισης αυτών: Από τη ματαίωση της διαδικασίας του διαγωνισμού, θα παραμείνει σε εκκρεμότητα το ζήτημα της κάλυψης του φυσικού αντικείμενου (παροχή υποστηρικτικών τεχνικών, διοικητικών και λοιπών υπηρεσιών) που επρόκειτο να υλοποιηθεί μέσω της συμφωνίας-πλαίσιο ... της Διεύθυνσης Έργων .... Προτάσεις για μέτρα

αντιμετώπισης του ζητήματος που προκύπτει λόγω μη υλοποίησης της συμφωνίας-πλαίσιο, δεν εμπíπτουν στην αρμοδιότητα της Ειδικής Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού [...]».

• Τέλος, με την προσβαλλόμενη, υπ' αριθμ. 20435/04.12.2019 Απόφαση της 1353ης συνεδρίασης του Δ.Σ της ... Α.Ε εγκρίθηκε ομόφωνα η, από 20.11.2019, γνωμοδότηση στη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών και η, από 25.11.2019, Εισήγηση της αρμόδιας Επιτροπής.

35. Επειδή, στο, από 25.12.2019, έγγραφο Απόψεων της Ειδικής Επιτροπής Διαγωνισμού, με Θέμα: «ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΠΟ 16/12/2019 ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Π. ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ «... Α.Ε. – ...» (ΓΑΚ Α.Ε.Π.Π. 1553/2019)», το οποίο εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 247/27.12.2019 Απόφαση του Διοικητή της ... Α.Ε και το οποίο διαβιβάσθηκε στη συνέχεια στην Αρχή, η ανωτέρω Επιτροπή, μετά την παράθεση ενός σύντομου ιστορικού της επίμαχης διαγωνιστικής διαδικασίας, επισημαίνει ότι στο πλαίσιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης «...η προσφεύγουσα προσκόμισε δύο βεβαιώσεις ασφαλιστικής ενημερότητας για να αποδείξει ότι, τόσο κατά το χρονικό στάδιο υποβολής της προσφοράς της, όσο και κατά το χρονικό στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών του άρθρου 80 (βλ. παρ. 1 του άρθρου 104 του ν. 4412/2016), δεν τίθεται ζήτημα συνδρομής του σχετικού λόγου αποκλεισμού της παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016.

Από την αξιολόγηση των δύο αυτών βεβαιώσεων προέκυψαν τα εξής: 1) Ενώ κατά την υποβολή της προσφοράς της προσφεύγουσας, ήτοι την 25η-10-2018, η τελευταία είχε δηλώσει ΡΗΤΑ και χωρίς παρατηρήσεις κλπ. στο ΕΕΕΠ ότι δεν είχε παραβιάσει τις κοινωνικοασφαλιστικές της υποχρεώσεις, προκύπτει εν τέλει από την κατατεθείσα υπ' αριθμ. πρωτ. .../11-10-2018 Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας του ΕΦΚΑ, με ισχύ μέχρι τις 09-11-2018 (δηλαδή καλύπτουσα τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της προσφεύγουσας), πως η εταιρεία «...-...» έχει ρυθμίσει την οφειλή του/της προς το Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. σε δόσεις με την υπ' αριθμ. 21549/18-04-2018 Απόφαση του ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ (Κ.Ε.Α.Ο.) [...], σύμφωνα με τις διατάξεις Ν. 4152/13 ΠΑΡ. ΙΑ.ΙΑ1 ΠΑΓΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗ».

2) Ταυτόχρονα από την υπ' αριθμ. πρωτ. .../03-09-2019 Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας του ΕΦΚΑ, με ισχύ μέχρι τις 02-10-2019 (δηλαδή καλύπτουσα τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης), προκύπτει πως η εταιρεία «...-...» «έχει ρυθμίσει την οφειλή του/της προς το Ι.Κ.Α. –Ε.Τ.Α.Μ. σε δόσεις με την υπ' αριθμ. .../13-03-2019 Απόφαση του ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ (Κ.Ε.Α.Ο.) [...], σύμφωνα με τις διατάξεις Ν. 4152/13 ΠΑΡ. ΙΑ. ΙΑ1 ΠΑΓΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗ», χωρίς, ωστόσο, μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης της για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης να έχει υπάρξει σχετική ειδοποίηση/ενημέρωση από αυτήν προς την ... περί της ύπαρξης κοινωνικοασφαλιστικών οφειλών και ρύθμισης αυτών σε διάστημα μετά την υποβολή της προσφοράς της.

Κατόπιν αυτών και ύστερα από την από 25-11-2019 εισήγηση της Ειδικής Επιτροπής του Διαγωνισμού το Διοικητικό Συμβούλιο της ... με την υπ' αριθμ. 20435/04-12-2019 απόφαση του αποφάσισε κατά πλειοψηφία: α) την απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας για τον διαγωνισμό ... λόγω ψευδών ή άλλως ανακριβών δηλώσεων της ως προς τη μη παραβίαση εκ μέρους της των κοινωνικοασφαλιστικών της υποχρεώσεων (μη δήλωση της ύπαρξης ρύθμισης οφειλών), τόσο κατά το στάδιο υποβολής των προσφορών (συμπλήρωση του ΕΕΕΠ), κατά παράβαση του άρθρου 3.2. της διακήρυξης και της παρ. 3 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, όσο και κατά το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατά παράβαση του άρθρου 104 του ν. 4412/2016 (σε συστηματική ερμηνεία με την παρ. 3 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016) και β) την ματαίωση της διαδικασίας του ως άνω διαγωνισμού βάσει του άρθρου 317 του ν. 4412/2016 [...].».

Α) Περαιτέρω, προς αντίκρουση των αιτιάσεων της προσφεύγουσας, σύμφωνα με τις οποίες η υπαγωγή σε δεσμευτικό διακανονισμό αποτελεί λόγο άρσης του σχετικού λόγου αποκλεισμού (ήτοι, την μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων όσον αφορά στην καταβολή ασφαλιστικών εισφορών), ο εν λόγω αναθέτων φορέας ισχυρίζεται καταρχάς, ότι οι εν λόγω αιτιάσεις είναι αόριστες, αβάσιμες και

παρελκυστικές, δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη Απόφαση δεν βασίστηκε στην υπαγωγή της προσφεύγουσας σε ρύθμιση οφειλών κοινωνικής ασφάλισης, αφού η περίπτωση αυτή, κατά τη ρητή διάταξη του άρθρου 73 παρ. 2 τελευταίο εδάφιο του Ν. 4412/2016, αλλά και της παρ. 2.2.3.2. της οικείας Διακήρυξης, «οδηγεί καταρχήν στην άρση του σχετικού λόγου αποκλεισμού».

Όπως ειδικότερα υποστηρίζει ο αναθέτων φορέας (βλ. σελ. 10 και επόμεν. των Απόψεων): «Βάση και αιτία για την απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας αποτέλεσε η ψευδής, ή άλλως ανακριβής δήλωση της περί τούτου, ήτοι Η ΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑ της υπαγωγής αυτής σε δεσμευτικό διακανονισμό οφειλών κοινωνικής ασφάλισης στο ΕΕΕΣ, περίπτωση που ΡΗΤΑ, βάσει του όρου 3.2. i) της Διακήρυξης και της παρ. 3 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, υποχρεώνει την ... ως αναθέτοντα φορέα -ΚΑΤΑ ΔΕΣΜΙΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ- να αποκλείσει τον εκάστοτε οικονομικό φορέα.

Πρόσθετα, η προσφορά της προσφεύγουσας απορρίφθηκε και για τον λόγο ότι μετά την υποβολή αυτής (25-10-2018), ανέκυψε περίπτωση νέου δεσμευτικού διακανονισμού οφειλών κοινωνικής ασφάλισης, χωρίς η εταιρεία «...» να προβεί έγκαιρα, εντός της προθεσμίας που ορίζει το άρθρο 104 του ν. 4412/2016, ήτοι μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης της για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης (26-08-2019), σε σχετική ειδοποίηση/ενημέρωση από αυτήν προς την ... περί της ύπαρξης κοινωνικοασφαλιστικών οφειλών και ρύθμισης αυτών σε διάστημα μετά την υποβολή της προσφοράς της.

Σημειώνεται, δε, πως τόσο, βάσει του όρου 2.2.9.2. Α. της Διακήρυξης, όσο και της παρ. 1 του άρθρου 104 του ν. 4412/2016 η ..., κατά το στάδιο της κατακύρωσης, υποχρεούται να εξετάσει την ορθότητα των δηλωθέντων και την πληρότητα των προσκομιζόμενων δικαιολογητικών από τον προσωρινό ανάδοχο, τόσο για το διάστημα της υποβολής της προσφοράς, όσο και για το διάστημα προσκόμισης των δικαιολογητικών κατακύρωσης (βλ. και σκέψη 20 της υπ' αριθμ. 889/2018 απόφασης της Α.Ε.Π.Π.).

Αφού, λοιπόν, ανέκυψαν ανακρίβειες μεταξύ των δηλωθέντων στο Ε.Ε.Ε.Σ και της πραγματικής κατάστασης βάσει της υπ' αριθμ. πρωτ. .../11-10-2018 Βεβαίωσης Ασφαλιστικής Ενημερότητας του ΕΦΚΑ, με ισχύ μέχρι τις 09-11-

2018 (καλύπτουσας δηλαδή τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της προσφεύγουσας) και της υπ' αριθμ. πρωτ. .../03-09-2019 Βεβαίωσης Ασφαλιστικής Ενημερότητας του ΕΦΚΑ, με ισχύ μέχρι τις 02-10-2019 (καλύπτουσας δηλαδή τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης), νόμιμα και κατά δέσμια αρμοδιότητα η ... απέρριψε την προσφορά της προσφεύγουσας κατά τα ανωτέρω [...]».

Στη συνέχεια η ... Α.Ε, προκειμένου να τεκμηριώσει ότι ο υποψήφιος οικονομικός φορέας υπέχει υποχρέωση, όπως δηλώσει την υπαγωγή σε δεσμευτικό διακανονισμό, κατά την υποβολή του Ε.Ε.Ε.Σ, αλλά και μεταγενέστερα στο πλαίσιο οψιγενών μεταβολών, παραπέμπει (βλ. σελ. 11 και επόμεν. των Απόψεων), σε «σειρά *ad hoc* αποφάσεων Δικαστηρίων και της Αρχής» που έχουν κρίνει παρόμοια ζητήματα. Ειδικότερα, παραπέμπει στην ΣΥΜ 7/13.12.2018 Απόφαση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ, στις υπ' αριθμ. 1151/2018 και 549/2019 Αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π., στην υπ' αριθμ. 117/2019 Απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ (ιδίως σκέψη 14) και στην υπ' αριθμ. 361/2019 Απόφαση του Μον. Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Β) Στη συνέχεια, όσον αφορά τις αιτιάσεις της προσφεύγουσας, κατά τις οποίες ο επίμαχος διακανονισμός, που δεν δηλώθηκε στο σχετικό πεδίο του υποβληθέντος Ε.Ε.Ε.Σ., δεν αφορά σε τρέχουσες - κατά τον χρόνο υποβολής της Προσφοράς της - οφειλές κοινωνικής ασφάλισης, αλλά σε παλαιότερες οφειλές της, γεγονός που την απαλλάσσει από την υποχρέωση σχετικής δήλωσης στο Ε.Ε.Ε.Σ., ο οικείος αναθέτων φορέας υποστηρίζει (βλ. σελ. 17 και επόμεν. των Απόψεων), τα κάτωθι: «*Η ερμηνεία στην οποία προβαίνει η προσφεύγουσα αναφορικά με το περιεχόμενο των απαιτούμενων δηλώσεων στο ΕΕΕΣ (αποκλειστικά «τρέχουσες» οφειλές κοινωνικής ασφάλισης) πάσχει αοριστίας και βασιμότητας, ερχόμενη σε αντίθεση με τον ν. 4412/2016, και πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της. Όπως ήδη αναφέραμε με την παρ. 1 του άρθρου 104 του ν. 4412/2016 ορίζεται πως το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής ενός οικονομικού κρίνονται ΣΩΡΕΥΤΙΚΑ κατά το χρονικό διάστημα υποβολής της προσφοράς και το χρονικό διάστημα υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Στην περίπτωση του λόγου αποκλεισμού*

εξαιτίας παραβίασης των κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεων (παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) γίνεται ρητά αναφορά στον νόμο σε παρελθοντικό χρόνο («έχει αθετήσει») με την έννοια, όμως, όχι ότι δεν υπάρχει υποχρέωση να εξοφληθούν/ρυθμιστούν νεότερες τρέχουσες εισφορές, αλλά ότι ο οικονομικός φορέας κατά τα προβλεπόμενα στάδια ελέγχου της προσφοράς του από τον αναθέτοντα φορέα, θα πρέπει να έχει προνοήσει, ώστε να μην συντρέχει στο πρόσωπό του ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Σημειώνεται, άλλωστε, ότι για την περίπτωση που ανακύψουν μεταγενέστερα νέες οφειλές, τίθεται ζήτημα οφειγενών μεταβολών, κατά τις προβλέψεις του άρθρου 104 του ν. 4412/2016. Συνεπώς, κάθε οικονομικός φορέας, προκειμένου να μην αποκλειστεί, υποχρεούται να εκπληρώσει το σύνολο των κοινωνικοασφαλιστικών του υποχρεώσεων παλαιότερων και νεότερων και να αποδείξει τούτο προσηκόντως και με σαφήνεια [...] Η υποχρέωση προσήκουσας εκπλήρωσης των κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεων, έστω μέσω δεσμευτικού διακανονισμού, θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι καλύπτει, τόσο το χρονικό στάδιο υποβολής της προσφοράς, όσο και το χρονικό στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Υποχρέωση δε, τήρησης του συνόλου των κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεων απορρέει και από το άρθρο 253 του ν. 4412/2016. Αντίστοιχες (κατά γράμμα) ρυθμίσεις συναντώνται και στους όρους 2.2.3.2, 2.2.9.2. Α., 1.7. της Διακήρυξης ..., χωρίς κάποιος από αυτούς να έχει προσβληθεί μέχρι και σήμερα από κάποιον οικονομικό φορέα [...].

Περαιτέρω, με παραπομπή στην υπ' αριθμ. 23 Κατευθυντήρια Οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ, στο άρθρο 79 του Ν. 4412/2016 και στην παρ. 2.2.9.1. («Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή των προσφορών») της επίμαχης Διακήρυξης, η ... υποστηρίζει ότι: «Από τα παραπάνω συνάγεται με σαφήνεια ότι κάθε οικονομικός φορέας συμπληρώνοντας το ΕΕΕΣ κατά την υποβολή των προσφορών δηλώνει υπεύθυνα ότι κατά το στάδιο αυτό δεν συντρέχει κάποιος λόγος αποκλεισμού. Στην περίπτωση, δε, του λόγου αποκλεισμού εξαιτίας κοινωνικοασφαλιστικών εισφορών καλείται να δηλώσει ότι έχει εκπληρώσει ή ρυθμίσει όσες υποχρεώσεις έχουν ανακύψει μέχρι το στάδιο αυτό (υποβολή των προσφορών). Η αναφορά στο ΕΕΕΣ των «τρεχουσών» μόνο οφειλών

κοινωνικής ασφάλισης και όχι παλαιότερων, για τις οποίες ωστόσο υπάρχει ρύθμιση, καθιστά την υπεύθυνη δήλωση ψευδή, άλλως ανακριβή, με αποτέλεσμα την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 3 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016 (απόρριψη της προσφοράς). Επισημαίνεται, δε, πως γίνεται δεκτό, κατά τα ανωτέρω (λόγος Α), ότι οι ρυθμίσεις, παρότι αίρουν τον λόγο αποκλεισμού, θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να δηλωθούν, ειδάλλως τίθεται ζήτημα ανακριβούς, άλλως ψευδούς δήλωσης. Αόριστα και αβάσιμα, συνεπώς, διατείνεται η προσφεύγουσα ότι δεν είχε υποχρέωση δήλωσης στο ΕΕΕΣ των παρελθόντων οφειλών κοινωνικής ασφάλισης για τις οποίες είχε προβεί σε διακανονισμό [...] Σε κανένα σημείο, δε, της προσφυγής της η προσφεύγουσα δεν εξηγεί τί εννοεί με την έννοια «τρέχουσες οφειλές κοινωνικής ασφάλισης», ούτε άλλωστε και υπάρχει σχετική διάκριση στον νόμο [...].»

Μάλιστα για το ίδιο ζήτημα, ο αναθέτων φορέας υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα προβαίνει σε «θεωρητικές κατασκευές που πάσχουν επιχειρηματολογίας», καθώς στην περίπτωση του Ε.Ε.Ε.Σ θα πρέπει να αναφέρεται το συνολικό ποσό των οφειλών. Όπως μάλιστα αναφέρει χαρακτηριστικά (βλ. σελ. 20-21 των Απόψεων) για το θέμα αυτό: «[...] Δεν επηρεάζει την δήλωση στο ΕΕΕΣ το πως αποπληρώνονται περισσότερες ρυθμίσεις, όπως διατείνεται η προσφεύγουσα, αλλά ο αριθμός αυτών και το ποσό που αφορούν. Οι λεπτομέρειες των επιμέρους ρυθμίσεων, αν γίνει δεκτό ότι δεν μπορούν να αποτυπωθούν στο ΕΕΕΣ, μπορούν νόμιμα να καταδειχθούν με την προσκόμιση των δικαιολογητικών πληρωμής τους. Σημειώνεται, δε, ότι αν έχουν εξοφληθεί στο σύνολό τους κάποιες αυτοτελείς οφειλές, για αυτές προφανώς δεν χρειάζεται αναφορά. Αναφορά απαιτείται για όσες οφειλές δεν έχουν ακόμη εξοφληθεί στο σύνολό τους. Δεν απαιτείται συνεπώς το σύνολο του ασφαλιστικού ιστορικού ενός οικονομικού φορέα, παρά μόνο όσα στοιχεία απαιτούνται για να καταδειχθεί με σαφήνεια η κατάσταση του φορέα αυτού όσον αφορά τον εξεταζόμενο λόγο αποκλεισμού. Επισημαίνουμε, επίσης, ότι η παραπομπή της προσφεύγουσας στην υπ' αριθμ. 23 κατευθυντήρια οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. είναι παρελκυστική μιας και το επίμαχο χωρίο της οδηγίας αφορά άλλο ζήτημα και όχι την εξεταζόμενη προβληματική. Τέλος, σημειώνεται πως αν

ίσχυαν οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας για επιλεκτικές δηλώσεις στο ΕΕΕΣ, τότε θα τίθετο σοβαρό ζήτημα αδιαφάνειας, άνισης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και παραβίασης της προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού [...]».

Γ) Περαιτέρω, όσον αφορά στους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, κατά τους οποίους, ούτε η ευρωπαϊκή Οδηγία, ούτε ο νόμος μεταφοράς της στην ελληνική έννομη τάξη (Ν. 4412/2016), αλλά ούτε και η επίμαχη Διακήρυξη απαιτεί -επί ποινή αποκλεισμού- την αναφορά των ειδικότερων ποσών των υπαχθέντων σε ρύθμιση οφειλών και ότι τυχόν αποκλεισμός του υποψηφίου εκ του λόγου αυτού, συνιστά παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, αφού θα έπρεπε στην περίπτωση αυτή να παρέχεται η δυνατότητα συμπλήρωσης της «επουσιώδους» αυτής πλημμέλειας, η ... Α.Ε αντιτείνει ότι:

«Οι επιμέρους βάσεις του λόγου αυτού τίθενται αόριστα και αβάσιμα και πρέπει να απορριφθούν. - Καταρχάς επί της πρώτης βάσης σημειώνουμε, ότι η προσφεύγουσα δεν δήλωσε καθόλου στο ΕΕΕΣ ή μεταγενέστερα μέχρι και την έγγραφη ειδοποίηση της για προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης, πως συνέτρεχε περίπτωση δεσμευτικών διακανονισμών οφειλών κοινωνικής ασφάλισης. Ρητά στον νόμο (103 παρ. 3 ν. 4412/2016) και στην Διακήρυξη (3.2.i) προβλέπονται, κατά δέσμια αρμοδιότητα του αναθέτοντα φορέα, οι συνέπειες (απόρριψη προσφοράς και κατάπτωση -αν υπάρχει- της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής) εκ της ψευδούς, άλλως ανακριβούς αυτής δήλωσης του οικονομικού φορέα. Ήδη επί των παραπάνω (ερμηνεία των ανακριβών δηλώσεων και συνέπειες αυτών) έχει δημιουργηθεί νομολογία από τα Διοικητικά Δικαστήρια και αποφάσεις από τις οικείες Αρχές [...]».

Προς τεκμηρίωση δε των ανωτέρω ισχυρισμών του, ο οικείος αναθέτων φορέας παραπέμπει στην υπ' αριθμ. 1151/2018 Απόφαση της Αρχής (σκέψη 25), που αφορά περίπτωση απόρριψης προσφοράς, λόγω ανακριβούς δήλωσης στο Ε.Ε.Ε.Σ, στην υπ' αριθμ. 981/2019 Απόφαση της Αρχής (σκέψη 20), που αφορά στην παράλειψη δήλωσης στο σχετικό πεδίο του Τ.Ε.Υ.Δ. της υπαγωγής του οικονομικού φορέα σε δεσμευτικό διακανονισμό, η οποία είχε (ήδη) συντελεσθεί κατά το στάδιο της υποβολής της προσφοράς του, στην υπ'

αριθμ. 117/2019 Απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ και τέλος, στην υπ' αριθμ. 361/2019 Απόφαση του Μον. Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Επιπροσθέτως, όσον αφορά στον ισχυρισμό της προσφεύγουσας περί παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας, η ... επισημαίνεται ότι δεν τίθεται ζήτημα καταχρηστικής άσκησης της διακριτικής της ευχέρειας της, αφού στην εξεταζόμενη περίπτωση αυτή, υπέχει, βάσει του άρθρου 3.2. της οικείας Διακήρυξης (αντίστοιχα, άρθρου 103 παρ. 3 του Ν. 4412/2016), δέσμια αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την Προσφορά της προσφεύγουσας (προσωρινού μειοδότη).

Στη συνέχεια, όσον αφορά στον ισχυρισμό της προσφεύγουσας, ότι θα έπρεπε να της δοθεί η δυνατότητα συμπλήρωσης της επίμαχης παράλειψης, σύμφωνα με το άρθρο 310 του Ν. 4412/2016, ο οικείος αναθέτων φορέας υποστηρίζει ότι: *«Ειδικότερα ακόμη και σε περίπτωση αποκλεισμού προσωρινού αναδόχου (απόρριψη της προσφοράς) δεν μπορεί να τεθεί ζήτημα συμπληρώσεων/διευκρινίσεων, όταν η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση των όρων της διακήρυξης (βλ. παρ. 2 του άρθρου 310 του ν. 4412/2016). Άλλωστε οι συμπληρώσεις/διευκρινίσεις αφορούν ΜΟΝΟ μόνο στις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, όπως ιδίως παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελή σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) και μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα που θεσπίζονται με το νόμο, τις κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης».*

Μάλιστα, προς επίρρωση των ανωτέρω ισχυρισμών της, που άπτονται της σπουδαιότητας της ορθής και ειλικρινούς συμπλήρωσης του Τ.Ε.Υ.Δ./Ε.Ε.Ε.Σ (ουσιώδες στοιχείο της Προσφοράς), η ... Α.Ε παραπέμπει στην υπ' αριθμ. 440/2017 Πράξη του Ε΄ Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στην υπ' αριθμ. 844/2018 Πράξη του VI Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στην υπ' αριθμ. 89/2017 Απόφαση της Αρχής Α.Ε (σκέψη 6), στην υπ' αριθμ. 1151/2018 Απόφαση της Αρχής (σκέψη 25), κλπ.

Τέλος, όσον αφορά στον ισχυρισμό της προσφεύγουσας, ότι δεν έχει παραβιασθεί, εν προκειμένω, το άρθρο 104 του Ν. 4412/2016, η ... Α.Ε ισχυρίζεται (βλ. σελ. 31 των Αποψεων), ότι: *«Και ο λόγος αυτός είναι αόριστος και αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί, καθώς ενώ εκκρεμούσε από τον Μάρτιο του 2019 ρύθμιση ασφαλιστικών εισφορών στον ΕΦΚΑ η προσφεύγουσα δεν δήλωσε τούτο ενώπιον της ... μέχρι τις 26-08-2019, ήτοι την ημέρα της έγγραφης πρόσκλησής της για την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης [...] Από την παραπάνω διάταξη (ενν. 104) συνάγεται πως μεταβολές που ενδεχομένως προκύψουν μετά την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ/ΕΕΕΠ πρέπει να δηλωθούν αμελλητί από τον οικονομικό φορέα στον αναθέτοντα φορέα και σε κάθε περίπτωση μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Σε περίπτωση, λοιπόν, που ανακύψει παραβίαση κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεων και ρύθμιση αυτών, για να τεθεί ζήτημα νομότυπης άρσης του σχετικού λόγου αποκλεισμού θα πρέπει ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας να δηλώσει τούτο μέχρι την ανωτέρω καταληκτική ημερομηνία. Διαφορετικά τίθεται ζήτημα ψευδούς/ανακριβούς δήλωσης, κατ' ανάλογη λογική με τα ανωτέρω αναφερθέντα για την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ/ΕΕΕΠ/ΤΕΥΔ και η προσφορά του οικονομικού φορέα πρέπει (Δέσμια αρμοδιότητα κατά συστηματική ερμηνεία 103 παρ. 3 ν. 4412/2016 και 104 ν. 4412/2016) να απορριφθεί [...]».*

36. Επειδή, από την εξέταση του συνόλου των στοιχείων της εξεταζόμενης υπόθεσης, λεκτέα είναι τα εξής:

A) Καταρχάς, επισημαίνεται ότι στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων των ευρωπαϊκών οδηγιών, η υποχρεωτική χρήση του έντυπου Ε.Ε.Ε.Σ εξυπηρετεί, μεταξύ άλλων, τον σκοπό παράκαμψης - κατά το στάδιο υποβολής και αξιολόγησης των προσφορών - της προσκόμισης από τους οικονομικούς φορείς σημαντικού αριθμού Πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τα κριτήρια αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής, προκειμένου να αποφευχθεί διοικητικός φόρτος, τόσο για τις αναθέτουσες αρχές όσο και για τους οικονομικούς φορείς, ιδία τις ΜΜΕ. Ωστόσο, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να είναι σε θέση να αποδείξουν με τα κατάλληλα και απαιτούμενα στη Διακήρυξη έγγραφα, όσα δηλώνουν υπευθύνως στο έντυπο Ε.Ε.Ε.Σ (βλ. σκέψη 12 της παρούσας, υπ' αριθμ. 119/2020 Απόφαση 7ου Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π., σκέψη 25, υπ' αριθμ. 656/2018 Απόφαση (πρώην) 1ου Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π. σκέψη 35 κλπ).

Περαιτέρω, το Ε.Ε.Ε.Σ αποτελεί κατά τον νόμο (βλ. άρθρο 79 παρ. 1 του Ν. 4412/2016) Υπεύθυνη Δήλωση, που επιφέρει τις κυρώσεις του Ν. 1599/1986 (βλ. άρθρο 22 της επίμαχης Διακήρυξης), στην οποία, κατά πάγια νομολογία, δεν δύναται να βεβαιωθούν μελλοντικά γεγονότα, αλλά αποκλειστικά και μόνον γεγονότα παρόντα ή παρελθόντα, όχι, όμως, μέλλοντα (πρβλ. ΠΕ 160, 58/1984 και ΣΤΕ 781/2010). Επομένως, οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς αφενός μεν, δηλώνουν υπευθύνως στο Ε.Ε.Ε.Σ γεγονότα, τα οποία ισχύουν κατά τον χρόνο υπογραφής του, ωστόσο, θα πρέπει να είναι σε θέση να τα αποδείξουν ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, κατόπιν σχετικού αιτήματος της αναθέτουσας αρχής.

Η υποχρέωση δήλωσης της υπαγωγής σε δεσμευτικό διακανονισμό στο έντυπο Ε.Ε.Ε.Σ., προκύπτει από τον συνδυασμό των άρθρων 73 παρ. 2, 79, 103 παρ. 3 και 104 του Ν. 4412/2016. Υπό την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, δοθέντος ότι το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται σε τρία (3) χρονικά σημεία, ήτοι, κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης και κατά την σύναψη της σύμβασης, σε περίπτωση που, κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης,

διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν στο Ε.Ε.Ε.Σ. είναι ψευδή ή ανακριβή, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου.

Β) Στην εξεταζόμενη περίπτωση, με την, από 26.08.2019, έγγραφη πρόσκληση του οικείου αναθέτοντος φορέα, που αναρτήθηκε στη λειτουργικότητα «Επικοινωνία» του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ, ζητήθηκε από τον προσωρινό μειοδότη, όπως υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Ο σχετικός φάκελος δικαιολογητικών κατακύρωσης υποβλήθηκε εμπρόθεσμα (14.09.2019) στον διαδικτυακό τόπο της εν θέματι διαγωνιστικής διαδικασίας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ). Κατά τον έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης (27.09.2019), προέκυψαν τα κάτωθι:

α) Από την προσκομιζόμενη, με αριθ. πρωτ. .../11.10.2018 Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας του ΕΦΚΑ (με ισχύ μέχρι τις 09.11.2018), προέκυψε ότι ο προσωρινός μειοδότης «...έχει ρυθμίσει την οφειλή του/της προς το Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. σε δόσεις με την υπ' αριθμ. 21549/18-04-2018 Απόφαση του ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ (Κ.Ε.Α.Ο.) [...], σύμφωνα με τις διατάξεις Ν. 4152/13 ΠΑΡ. ΙΑ.ΙΑ1 ΠΑΓΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗ και δεν οφείλει στο Ι.Κ.Α -Ε.Τ.Α.Μ ποσά από ληξιπρόθεσμες δόσεις και τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές για τους μισθωτούς του/της».

Κατά την υποβολή του Ε.Ε.Ε.Σ. (25.10.2018), η προσφεύγουσα έδωσε αρνητική απάντηση («ΟΧΙ») στο σχετικό ερώτημα της Ενότητας Β του Μέρους ΙΙΙ (Λόγοι αποκλεισμού), ήτοι δήλωσε ότι δεν είχε παραβιάσει τις υποχρεώσεις της όσον αφορά στην καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Σημειώνεται στο σημείο αυτό ότι η δομή του επίμαχου ερωτήματος, όπως προκύπτει και από το έντυπο που αναρτήθηκε από τον οικείο αναθέτοντα φορέα στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ, είναι η εξής: «Παραβίασε ο οικονομικός φορέας τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης;

Η απάντησή σας

Ναι

Όχι

Οικεία χώρα ή κράτος μέλος

--- Ενεχόμενο ποσό

- ---»»).

Συνεπεία της ως άνω αρνητικής δήλωσης, η προσφεύγουσα δεν προέβη στη συμπλήρωση του ανωτέρω πεδίου για το ενεχόμενο ποσό, ούτε βεβαίως του υποερωτήματος για την ύπαρξη/δεσμευτικού διακανονισμού («Ο οικονομικός φορέας έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους; Ναι Όχι Παρακαλείστε να τα περιγράψετε [...]», αφού τα πεδία αυτά δεν εμφανίζονται στο έντυπο στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας απαντήσει «ΟΧΙ» στο αρχικό/βασικό ερώτημα, παρά μόνο σε περίπτωση καταφατικής απάντησης («ΝΑΙ») στο αρχικό ερώτημα.

Από τη διατύπωση του αρχικού ερωτήματος του Ε.Ε.Ε.Σ, συνάγεται ότι η χρήση του παρελθοντικού χρόνου «παραβίασε» παραπέμπει σε παραβίαση των υποχρεώσεων του οικονομικού φορέα στο παρελθόν, χωρίς ωστόσο να προσδιορίζεται συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, κατά το οποίο η ως άνω παραβίαση πρέπει να έχει λάβει χώρα. Ωστόσο, στην περίπτωση της καταφατικής απάντησης, η οικεία ερώτηση περί εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του οικονομικού φορέα καλύπτεται με την υπαγωγή του και μόνο σε δεσμευτικό διακανονισμό φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης που «οφείλει», σε χρόνο, δηλαδή, ενεστώτα, ήτοι κατά την ημερομηνία συμπλήρωσης του Ε.Ε.Ε.Σ.

«Επομένως, κατά την έννοια του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Συμβάσεως, η αρχική απάντηση του οικονομικού φορέα στο σχετικό ερώτημα αφορά σε δήλωση του πραγματικού γεγονότος της παραβίασης των υποχρεώσεών του, ήτοι την ύπαρξη ληξιπρόθεσμων οφειλών, που, κατ' αρχήν, έλαβε χώρα κατά το παρελθόν. Ωστόσο, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, από τη διατύπωση του πεδίου που προκύπτει στη συνέχεια («είτε, ή»), η υπαγωγή και μόνο σε διακανονισμό για την καταβολή οφειλών, που επίσης πρέπει να έχει λάβει χώρα

κατά το παρελθόν και, πάντως πριν την υποβολή του Ε.Ε.Ε.Σ, ταυτίζεται με την εκπρόθεσμη καταβολή των οφειλών του οικονομικού φορέα. Και τούτο, παρόλο που στην περίπτωση του διακανονισμού, ο οικονομικός φορέας εξακολουθεί να έχει οφειλές φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τις οποίες πρέπει να εξυπηρετεί και σε μεταγενέστερο της υποβολής του Ε.Ε.Ε.Σ χρόνο. Με άλλα λόγια, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο αρχικό ερώτημα περί παραβίασης των υποχρεώσεων του οικονομικού φορέα ως προς τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, δεν προβλέπεται σχετικό πεδίο που να αφορά στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας έχει υπαχθεί μεν κατά το παρελθόν σε διακανονισμό, όμως, ο εν λόγω διακανονισμός, κατόπιν συνεπούς εξυπηρέτησής του, δεν είναι πλέον ενεργός και, ως εκ τούτου, δεν υφίστανται ούτε οφειλές εισφορών κοινωνικής ασφάλισης κατά τον χρόνο συμπλήρωσης του Ε.Ε.Ε.Σ από τον οικονομικό φορέα, ούτε ενεργός διακανονισμός, ως εν προκειμένω» (βλ. υπ' αριθμ. 818/2019 Απόφαση 6ου Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π., σκέψη 89, εισηγήτρια Ειρήνη Αψοκάρδου).

Εξάλλου, ουδέν περαιτέρω αναφέρει η επίμαχη Διακήρυξη για την περίπτωση αυτή, η οποία, απλώς επαναλαμβάνει τη φράση του Ε.Ε.Ε.Σ: «Δεν αποκλείεται ο προσφέρων, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους» (παρ. 2.2.3.2.). Επίσης, κατά την ισχύουσα νομοθεσία, ακόμα και αν υφίστανται οφειλές επί του παρόντος, υπό προϋποθέσεις, προβλέπεται ρητώς η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντος φορέα, ακόμα και να προβλέψει παρέκκλιση από τον οικείο υποχρεωτικό λόγο αποκλεισμού, εάν το επιθυμεί (βλ. άρθρο 73 παρ. 3 του Ν. 4412/2016), ενώ, παράλληλα, η επίμαχη Διακήρυξη ταυτίζει την υπαγωγή σε διακανονισμό με την εκπλήρωση των οφειλών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Επομένως, δεν δύναται να συναχθεί ρητώς και σαφώς ότι το αρχικό ερώτημα του Ε.Ε.Ε.Σ περί παραβίασης των υποχρεώσεων του οικονομικού φορέα όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης αφορά και τις

περιπτώσεις, όχι μόνο των ενεργών, αλλά και των παρελθόντων διακανονισμών κατά την υποβολή της Προσφοράς οι οποίοι έχουν εξοφληθεί.

Υπενθυμίζεται ότι η Οδηγία 2014/24/ΕΕ αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα στην τρέχουσα «κατάσταση» του οικονομικού φορέα (βλ. σκέψη της παρούσας), γεγονός που ενέχει και μια ερμηνευτική κατεύθυνση υπέρ του επιτρεπτού της συμμετοχής οικονομικών φορέων σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, εφόσον θεωρείται ότι έχουν εν τέλει εκπληρώσει τις όποιες υποχρεώσεις τους με την υπαγωγή τους και μόνο σε διακανονισμό και, παράλληλα, θεωρεί ότι: *«Είναι σημαντικό οι αποφάσεις που λαμβάνουν οι αναθέτουσες αρχές να βασίζονται σε πρόσφατη πληροφόρηση, ιδίως σε ό,τι αφορά τους λόγους αποκλεισμού, δεδομένου ότι σημαντικές αλλαγές μπορούν να επέλθουν με αρκετά ταχύ ρυθμό».*

Επίσης, στην υπ' αριθμ. 20 Κατευθυντήρια Οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ ρητά αναφέρεται (βλ. σελ. 7), ότι: *«Εφιστάται η προσοχή των αναθετουσών αρχών στο ότι: Ο υπό εξέταση λόγος αποκλεισμού δεν εφαρμόζεται και επομένως ο οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται, όταν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του: - είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων - είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους. Και τούτο, διότι, για την επιβολή του υπό κρίση λόγου αποκλεισμού ενδιαφέρει η τρέχουσα συμμόρφωση, δεδομένου ότι αυτός αφορά σε συνεχιζόμενη παραβίαση που λαμβάνει χώρα στο παρόν και δεν επεκτείνεται σε παραβιάσεις του παρελθόντος».*

Ως εκ τούτου, δεν δύναται να συναχθεί ότι η αρνητική απάντηση της προσφεύγουσας στο αρχικό ερώτημα του Ε.Ε.Ε.Σ συνιστά ανακριβή ή ψευδή δήλωση, κατά την έννοια του άρθρου 103 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 3.2. της επίμαχης Διακήρυξης, δοθέντος ότι δεν καθίσταται σαφές στον μέσο επιμελή προσφέροντα ότι οφείλει να απαντήσει καταφατικά, όταν δεν υφίσταται πεδίο που να εμφανίζεται κατόπιν της καταφατικής απαντήσεως, το οποίο να καλύπτει την περίπτωση του και τα συγκεκριμένα πραγματικά

Αριθμός απόφασης: 192/2020

περιστατικά (βλ. υπ' αριθμ. 549/2019 Απόφαση 7ου Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π., σκέψη 29).

γ) Περαιτέρω, οι υπ' αριθμ. 1151/2018 και 549/2019 Αποφάσεις της Αρχής, που επικαλείται ο οικείος αναθέτων φορέας αφορούν σε διαφορετικά πραγματικά περιστατικά, ήτοι σε οικονομικούς φορείς οι οποίοι βρίσκονταν σε διακανονισμό σχετικά με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους κατά τη συμπλήρωση του εντύπου Ε.Ε.Ε.Σ και την υποβολή της προσφοράς τους. Η δε υπ' αριθμ. 40/2019 Απόφαση ΕΑ ΣτΕ, στην οποία παραπέμπει η Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών της ... Α.Ε (βλ. συμπροσβαλλόμενη, από 20.11.2019, Γνωμοδότηση της εν λόγω Διεύθυνσης), αφορά σε δυνητικό και όχι σε υποχρεωτικό λόγο αποκλεισμού της παρ. 4 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016, που σχετίζεται με την αξιοπιστία και ακεραιότητα του οικονομικού φορέα, η οποία προϋποθέτει γνώση της αναθέτουσας αρχής σχετικά με τη συμπεριφορά του οικονομικού φορέα διαχρονικά και για τον οποίο λόγο ο οικονομικός φορέας δύναται να λάβει μέτρα, τα οποία, επίσης, πρέπει να γνωρίζει η αναθέτουσα αρχή προκειμένου να τα αξιολογήσει, κατά διακριτική της ευχέρεια. Ως εκ τούτου, η δήλωση πραγματικών γεγονότων κατά το παρελθόν στις οικείες ερωτήσεις του Ε.Ε.Ε.Σ που αφορούν στον εξεταζόμενο δυνητικό λόγο αποκλεισμού καθίσταται απαραίτητη για την εξακρίβωση από την αναθέτουσα αρχή της απουσίας νόμιμου λόγου αποκλεισμού στο πρόσωπο του οικονομικού φορέα.

Συναφώς, η επικαλούμενη από την ... Α.Ε Απόφαση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ (βλ. ΣΥΜ 7/13.12.2018), σύμφωνα με την οποία: *«[...] στην περίπτωση κατά την οποία οικονομικός φορέας που συμμετέχει σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έχει υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό, η ακριβής συμπλήρωση του Πεδίου Β του «ΕΕΕΣ» ανάγεται στην απάντηση «ΝΑΙ» στη βασική ερώτηση (καθώς εξυπακούεται ότι για την υπαγωγή σε δεσμευτικό διακανονισμό υφίσταται καταρχήν παραβίαση υποχρεώσεων), και εν συνεχεία, σε πλήρη συμπλήρωση του Πεδίου του σχετικού με την υπαγωγή στον διακανονισμό (όπου και περιγράφεται επακριβώς το περιεχόμενο του διακανονισμού) [...]», αναφέρεται στις περιπτώσεις ενεργού κατά την υποβολή της Προσφοράς*

διακανονισμού, ήτοι, σε περιπτώσεις που υπάρχουν τρέχουσες (υπό διακανονισμό) οφειλές.

Άλλωστε, κατά πάγια νομολογία: «[...] Όλες δε οι πληροφορίες που άπτονται των υπό διακανονισμό υποχρεώσεων του οικονομικού φορέα πρέπει να τίθενται σε γνώση της αναθέτουσας αρχής, ώστε η τελευταία να έχει τη δυνατότητα ελέγχου και παρακολούθησης της, εκ μέρους του φορέα, συνεπούς τήρησης των όρων του διακανονισμού και εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του καθ' όλη τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας στο πλαίσιο άσκησης των κατ' άρθρο 73 παρ. 6 του ν. 4412/2016 (βλ. άρθρο 22.Α.6. της διακήρυξης) αρμοδιοτήτων της. Συνεπώς, σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας βρίσκεται, κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, σε καθεστώς ρύθμισης - διακανονισμού των οφειλών του, οφείλει να δηλώσει στο Ε.Ε.Ε.Σ. την παραβίαση των σχετικών υποχρεώσεών του - οι οποίες άλλωστε αποτελούν το αντικείμενο του διακανονισμού - καθώς επίσης και τον, αίροντα το σχετικό λόγο αποκλεισμού, διακανονισμό, βάσει του οποίου εκπληρώνει τις υποχρεώσεις αυτές [...]» (βλ. υπ' αριθμ. 117/2019 Απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ, σκέψη 14).

δ) Εν όψει των ανωτέρω, γίνονται δεκτές οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας, σύμφωνα με τις οποίες η επίμαχη υποχρέωση δήλωσης στο Ε.Ε.Ε.Σ. της υπαγωγής σε ρύθμιση/δεσμευτικό διακανονισμό αφορά μόνο στις τρέχουσες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και όχι σε παλαιότερες, που έχουν θεραπευτεί, ενώ τυχόν αντίθετη εκδοχή, υπολαμβάνει το άτοπο, ότι δηλαδή θα πρέπει να αναφέρεται στο Ε.Ε.Ε.Σ το πλήρες ασφαλιστικό ιστορικό των οικονομικών φορέων. Συναφώς, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί της εν λόγω εταιρίας, σύμφωνα με τους οποίους, στο Ε.Ε.Ε.Σ δεν υφίστανται τα αντίστοιχα (προς συμπλήρωση) πεδία, ώστε η κάθε μία περίπτωση (τρέχουσα οφειλή – παρελθούσα/αρθείσα οφειλή) να δηλώνεται χωριστά.

Συνεπώς, στην εξεταζόμενη περίπτωση δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις απόρριψης της Προσφοράς της προσφεύγουσας, λόγω υποβολής πλημμελούς/ανακριβούς δήλωσης όσον αφορά στην παραβίαση των κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεων κατά τον χρόνο υποβολής της Προσφοράς, υπό την έννοια του άρθρου 103 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, οι δε

ισχυρισμοί του αναθέτοντος φορέα ότι ο επίμαχος διακανονισμός, όπως προκύπτει από την επισκόπηση της με αρ. πρωτ. .../11.10.2018 Βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας του Ε.Φ.Κ.Α, καταλαμβάνει τον χρόνο υποβολής της επίμαχης Προσφοράς και επάγεται την απόρριψή της, απορρίπτονται ως αβάσιμοι. Συναφώς, απορρίπτονται οι ισχυρισμοί της ... Α.Ε περί εφαρμογής της παρ. 6 του άρθρου 73 του Ν. 4412/2016, που αφορά στη δυνατότητα ελέγχου και παρακολούθησης της συνεπούς (εκ μέρους του οικονομικού φορέα) τήρησης των όρων του διακανονισμού και της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του καθόλη τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, αφού η διάταξη αυτή προϋποθέτει ενεργό διακανονισμό, περίπτωση δηλαδή που δεν συντρέχει εν προκειμένω.

Με βάση τα προλεχθέντα, παρέλκει - όσον αφορά στο συγκεκριμένο σκέλος του λόγου απόρριψης της οικείας Προσφοράς - ως αλυσιτελής, η εξέταση των αιτιάσεων της προσφεύγουσας περί παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας και περί παράλειψης του αναθέτοντος φορέα να την καλέσει, σύμφωνα με το άρθρο 310 του Ν. 4412/2016, προς συμπλήρωση του επίμαχου πεδίου του Ε.Ε.Ε.Σ.

Τέλος, για λόγους πληρότητας της παρούσας Απόφασης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αλλαγή του παρελθοντικού ρήματος «ήταν» αντί του ορθού «είναι», που επικαλείται ο προσφεύγων δεν αφορά στο εξεταζόμενο ζήτημα, αλλά αφορά στη δήλωση του υποψηφίου, που επίσης, περιλαμβάνεται στο Μέρος ΙΙΙ του Ε.Ε.Ε.Σ, ότι «είναι» (και όχι «ήταν») σε θέση να υποβάλλει χωρίς καθυστέρηση τα δικαιολογητικά που απαιτούνται από την αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα. Όπως δε αναφέρεται στην υπ' αριθμ. 23 Κατευθυντήρια Οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ (βλ. σελ. 22-23): *«Η εν λόγω δήλωση, με την οποία ο οικονομικός φορέας αναλαμβάνει την υποχρέωση περί έγκαιρης υποβολής δικαιολογητικών δεν αναφέρεται σε προγενέστερες διαδικασίες, αλλά αφορά στη διαδικασία, στο πλαίσιο της οποίας υποβάλλεται το ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ, παρά τη χρήση του ρήματος «ήταν», ήτοι ρήματος παρελθοντικού χρόνου, καθώς εν προκειμένω πρόκειται για εσφαλμένη μετάφραση στο ελληνικό κείμενο του Εκτελεστικού Κανονισμού του ΕΕΕΣ, αντί της ορθής «είναι». Επισημαίνεται*

ότι, όπως ήδη προαναφέρθηκε, η Αρχή έχει ήδη αποστείλει επίσημο αίτημα διόρθωσης του ελληνικού κειμένου του Εκτελεστικού Κανονισμού προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αναμένεται η έκδοση του επίσημου διορθωτικού, στο οποίο θα περιλαμβάνεται και η εν λόγω διόρθωση».

37. Επειδή, περαιτέρω, από την προσκομιζόμενη - κατά το στάδιο των δικαιολογητικών κατακύρωσης - με αρ. πρωτ. .../03.09.2019 Βεβαίωση Ασφαλιστικής Ενημερότητας του Ε.Φ.Κ.Α (με ισχύ μέχρι τις 02.10.2019), προκύπτει πως η προσφεύγουσα «...έχει ρυθμίσει την οφειλή του/της προς το Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. σε δόσεις με την υπ' αριθμ. .../13-03-2019 Απόφαση του ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ (Κ.Ε.Α.Ο.) [...], σύμφωνα με τις διατάξεις Ν. 4152/13 ΠΑΡ. ΙΑ. ΙΑ1 ΠΑΓΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗ και δεν οφείλει στο Ι.Κ.Α -Ε.Τ.Α.Μ ποσά από ληξιπρόθεσμες δόσεις και τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές για τους μισθωτούς του/της».

Παρόλα αυτά, η εταιρία «... Α.Ε» δεν ενημέρωσε εγκαίρως την ... Α.Ε σχετικά με την εν λόγω ρύθμιση/διακανονισμό, που συμφωνήθηκε στις 13.03.2019, ήτοι μετά την υποβολή της Προσφοράς της (25.10.2018), ως ο νόμος ορίζει (βλ. άρθρο 104 του Ν. 4412/2016, αντίστοιχα άρθρο 3.2. της οικείας Διακήρυξης). Η δε προθεσμία έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης, έληξε στην προκειμένη περίπτωση στις 26.08.2019 (ημερομηνία ανάρτησης στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ της έγγραφης πρόσκλησης προς τον προσωρινό μειοδότη για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης).

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα υπέβαλε το πρώτον με την υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή, την με αρ. πρωτ. 555550/23.10.2019 Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας του Ε.Φ.Κ.Α, στην οποία πιστοποιείται ότι: «Δεν οφείλει ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές για το προσωπικό του/της», προκειμένου να αποδείξει ότι κατά το στάδιο των δικαιολογητικών κατακύρωσης ήταν, σε κάθε περίπτωση, ασφαλιστικά ενήμερη και συνεπώς, ουδεμία υποχρέωση είχε όπως δηλώσει την υπαγωγή της στον ως άνω διακανονισμό, όταν έλαβε γνώση αυτού (13.03.2019), αφού οι όποιες οφειλές της έχουν πλέον οριστικώς αρθεί.

Υπενθυμίζεται ότι η περιγραφείσα στο άρθρο 103 του Ν. 4412/2016 διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης τελεί υπό την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 104 περί έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντος φορέα για την περίπτωση επέλευσης οψιγενών μεταβολών στο πρόσωπο του διαγωνιζομένου που αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος. Σύμφωνα με τη ρητή διάταξη του άρθρου 3.2. της επίμαχης Διακήρυξης, στην οποία έχουν ενσωματωθεί οι ρυθμίσεις των άρθρων 103 και 104 του Ν. 4412/2016: *«Ο/οι προσφέρων/οντες (“προσωρινός/οί ανάδοχος/οί”) κηρύσσεται/ονται έκπτωτος/οι, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας, εάν: i) κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης είναι ψευδή ή ανακριβή, ή ii) δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών ή iii) από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, σύμφωνα με τα άρθρα 2.2.3 (λόγοι αποκλεισμού) και 2.2.4 έως 2.2.8 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής) της παρούσας»* (βλ. αντίστοιχα άρθρο 103 παρ. 3 του Ν. 4412/2016).

Επίσης, σύμφωνα, με τα οριζόμενα στο άρθρο 3.2. της Διακήρυξης, μόνο σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης του αναθέτοντος φορέα για μεταβολές στις προϋποθέσεις, τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης ότι πληροί, οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ του αναθέτοντος φορέα η εγγύηση συμμετοχής του (βλ. αντίστοιχα άρθρο 104 παρ. 3 του Ν. 4412/2016).

Συνεπώς, ο επίμαχος όρος 3.2. της οικείας Διακήρυξης, τον οποίο και αποδέχθηκε η προσφεύγουσα με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή της στην εν λόγω διαδικασία, θεσπίζει υποχρέωση σύνταξης και γνωστοποίησης ειδικής δήλωσης του προσωρινού αναδόχου προς τον αναθέτοντα φορέα, προκειμένου

να τον ενημερώσει - και μάλιστα «αμμελητί», κατά την ορολογία του άρθρου 104 - για μεταβολές στις προϋποθέσεις που δήλωσε στο Ε.Ε.Ε.Σ. ότι πληρούνται στο πρόσωπό του (εν προκειμένω, μη παραβίαση των κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεων), «*οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου*».

Από τα ανωτέρω συνάγεται, ότι η υποχρέωση προσήκουσας εκπλήρωσης των κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεων, έστω μέσω δεσμευτικού διακανονισμού, θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι καλύπτει, τόσο το χρονικό στάδιο υποβολής της προσφοράς, όσο και το χρονικό στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ως ορθά υποστηρίζει η ... Α.Ε στο προαναφερόμενο έγγραφο Απόψεών της (βλ. σχετικά άρθρο 104 παρ. 1 του Ν. 4412/2016). Περαιτέρω, από την επισκόπηση του ανωτέρω Αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας του Ε.Φ.Κ.Α, προκύπτει σαφώς ότι για την επίμαχη υπαγωγή σε δεσμευτικό διακανονισμό - η οποία έλαβε χώρα σε χρόνο μετά την υποβολή της υπό εξέταση Προσφοράς - δεν ακολουθήθηκε η ειδικώς καθοριζόμενη στον νόμο και στην εν θέματι Διακήρυξη διαδικασία έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της ... Α.Ε, που εκτείνεται χρονικά μέχρι την ημέρα της έγγραφης πρόσκλησης προς υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης και συνεπώς, υφίσταται, εν προκειμένω, παραβίαση του άρθρου 104 του Ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με το άρθρο 103 παρ. 3 του ίδιου νόμου. Με βάση τα προλεχθέντα, η ... Α.Ε είχε δέσμια αρμοδιότητα, στη βάση των προαναφερόμενων διατάξεων, όπως αποφασίσει την απόρριψη της Προσφοράς του προσωρινού μειοδότη και τη ματαίωση της επίμαχης διαδικασίας, ελλείψει έτερων αποδεκτών προσφορών.

38. Επειδή, κατ' ακολουθία των ανωτέρω, το αίτημα της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

Αριθμός απόφασης: 192/2020

39. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει το Παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Διατάσσει την κατάπτωση του προσκομισθέντος Παραβόλου (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 27 Ιανουαρίου 2020 και εκδόθηκε στις 17 Φεβρουαρίου 2020, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΜΙΧΑΛΗΣ Π. ΣΕΙΡΑΔΑΚΗΣ

ΕΛΕΝΗ ΧΟΥΛΗ